

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hóra 50 lei.
Nagyváradon: egy hóra 40 lei

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

MEGJEGYZÉSEK

Nem igaz, amit Bota ur elmond a Vestulban, hogy a kisebbségi lapokban a román népnek és államnak csupán a hibái tükröződnek. Hiszen, önmaga adta kezünkbe a cáfolatot, a mikor a gyönyörű Enescu-estről megemlékezik. Nem volt még olyan román irodalmi vagy kulturális nagyváradon, a miről mi a legnagyobb szeretettel be ne számoltunk volna, amit mi mindig abszolút készséggel be nem harangoztunk volna. Román estőket odaadással támogattunk, román színelőadásokról állandóan hasábokat rünk, művészeknek reklámozunk csapunk. Itt ide dúsfürtű bohémfajtájú Proceanu, nagy cigány, istenadta román hegedűművész, állj ide tanunak, hogy nem hogy ingyen doboltuk egymásután négy hangversenyt, de még a plakátokat, még a jegyeket is megcsináltuk neked, nélkül hogy egy petákot kértünk volna. És Misu Fotino levele is itt van fiókunkban, a melyben azt írja, hogy bár minlenki úgy dolgozott volna önzetlenül a román színeszetért, mint e sorok írója... Nem Bota ur, nem igaz, a mit ön a fejünkre olvas. Hanem az igazság ott van, a mivel az ön cikke is végződik, hogy ami jó, nemes, magasrendű a román népben, azt magunkhoz öleljük, de ami rossz viszont a román politikában, közoktatási, közgazdasági és közigazgatási életében, az ellen védekeznünk kell. Hogy az elfoglaltak soha nem veszik észre, ha mi a román nép lelkiületének gyönyörű megnyilatkozásait magasztaljuk, ellenben azonnal vészt ordítanak, ha olykor-olykor a kritika ostorhegyét is megsuhogtatjuk arról nem tehetünk, de ez nem is fog megakadályozni a jövőben sem bennünket abban, hogy ne üldözzük a vétkeket és ne magasztaljuk a szépséget és az érényt.

Mert hiszen azért van eset, hogy mi számítunk. Azt írja például a Vestulnak ugyanez a száma:

„A nagyváradai és szalárdi kerületek magyar többségűek és így a választáson olyan hü románok, egész férfiak fognak szavazni, akik megértik a kisebbségek bajait.”

Ugyáltszik, talán mégis választás lesz, hogy ilyen méltánylással foglalkoznak veünk.

Ez azonban természetesen nem zárja ki, hogy a magyar többségű kerületekben magyar embert válasszanak képviselővé, aki ugyancsak talpig ember és hü a román hazának.

A parlamentben néha jól mulatnak a képviselők. Jamandi liberális képviselő beszéde közben odaszól Mosoiu miniszter Lupunak:

— Ön egy politikai cirkuszigazgató.
Mire a parasztpárti vezér így felel:
— És Ön ebben a cirkuszban az elefánt.
A Ház zajos derűtségben tör ki. Mi azonban Lupu szellemeskedésén nem tudunk nevetni. A képviselőktől az ember csak jóízűt vár. De a sok „zajos derűség”-ben ki gondol azokra, akiknek oly kevés vigasság adatott?

Ez a lamandi nevű liberális képviselő azt mondja a román nemzeti pártól, hogy ez a párt a kisebbségek elége deflenségének kizsákmányolásából él. Ez is igen jó tréfa. Képelem Maniut és Vaj-

dát, hogy milyen lenézéssel tekintenek ezekre a regátbeli politikusokra, akik ennyire tájékozatlanok és őket ennyire félreismerik.

Averescu és Goga Nagyváradon

Tegnap délelőtt Nagyváradra érkezett Averescu és Goga, a néppárt két vezére. Ebből az alkalomból a párt a Palace-szálloda éttermében népgyűlést tartott. Averescu beszédének legérdekesebb passzusa kétségtelenül az, hogy Maniuc ellen nyílt váddal lép fel ma is a tekintetben, hogy jöllehet a nemzeti párt szervezkedik a regátban, azért ma is regionalista alapon áll. Szerinte a regátbeli szervezkedés oka az, hogy a régi román pártok visszautasították a Maniucal való együttműködést.

Jacob József megnyitója

Horváth Endre megnyitó beszéde után

Jacob József volt prefektus emelkedik szólásra:

— Két év alatt, mondja, amióta Bratianuc átvtették az uralmat az ország helyzete nemcsak, hogy nem javult, sőt hallatlan drágaság van és az élet napról-napra nehezebb. A népet szörnyű uzsora fojtogatja egyrészt a liberális, másrészt a zsidó bankok karmái között van a román parasztság és 50—60 percent kamatot szednek a szegény néptől.

— A román parasztságnak olesó hitelre van szüksége, hogy képes legyen földjeit művelni és a haza érdekében dolgozni.

— Különösen súlyos a helyzet Biharban. A falvak a csendőrség kénvuralma alatt nyögnek. A csendőrök pedig ütökezik a szegény parasztot. Biharban a határzóna ezen nagyon fontos pontját ellepik az idegenek. Biztos tudomásom van arról, hogy csak Nagyváradon harmincezer idegen van, akiknek csak felforgató céljaik lehetnek. De ellepik egész Erdélyt. Ingatlanokat keritenek kezeik közé és a legszorosabb helyeket foglalják el maguknak.

— A falvakban ma is idegenek mérlik a pálinkát a népnek, nem a románok!

— Örömmel folytatja, semmiben sincsen, csak fájdalmak szaggatnak bennünket. Ezért kérjük Tábornok úr, vegye a kezébe a kormányzást és szabadítsa meg az országot a liberálisok uralmától.

Az ön tábornok Tábornok úr Biharban megnövekedett és kéri önt, vezesse az országot a törvényes munka és a becsület útjára.

Goga Oktavián beszéde

Jacob beszéde után nagy tapsok között állott fel

Goga Octavion a néppárt erdélyi tagozatának vezére.

— Romániában a néppártnak — kezdi beszédét — kétféle regionalizmussal kell megküzdenni. Az első a liberálisok regionalizmusa, amely Bukarest felől egész Predealig terjed, a másik a román nemzeti párt regionalizmusa, amely viszont az itteni határoktól Predealig terjed. Ez ellen a kétféle regionalizmus ellen folytatniuk mi a harcot.

— A liberális pártnak Erdélyben csak

olyan emberei vannak, akiknek semmi kapcsolatuk nincs a néppel. Olyan emberekkel operálnak itt, akiknek kizárólag személyes anyagi érvényesülésükhöz szükséges a liberális párt és a politika.

— A nép bizalmatlan a jelenlegi kormánnyal szemben, de bizakodik, hogy rövidesen megváltozik az idő és ui kormány váltja fel a mostaniak uralmát.

Ezután az avarescanus-párt multját méltatja Goga és bizonyosra veszi, hogy csak Averescu tábornok képes az ország helyzetén javítani.

— A néppárt programja, folytatja, úgy kormányozni az országot, hogy annak minden egyes területét szem előtt tartsuk és az egész ország kormányzásánál minden egyes terület érdekeit szolgáljuk. Ez a mi regionalizmusunk. A néppárt minden terület igényeit szolgálni akarja és ennek a nép is tudatában van. Mi bizunk benne, hogy nemsokára eljön az ideje annak, amikor bennünket Averescu tábornok vezetésével visszahívunk a kormánvra és a mai szegényes és szomorú helyzeten változtatni fogunk.

Ezután Averescu Sándor tábornok a néppárt vezére emelkedik szólásra. Elmondja, hogy már két ízben le akart jönni Nagyváradra, azonban ebben betegsége mindig megakadályozta. Örömet fejezi ki, hogy most üdvözölheti a biharmegyei csoportot és ez a bizalom és szolidaritás, mely itt fogadta, megerősíti bennem azt a tudatot, hogy pártom kormányzásra képes és hivatott.

— Minden párt ereje a szervezetségében rejlik és leghűbb tükre a párt erejének a megyei szervezetinek szilárdsága.

— A néppárt a háboru után született és azokat az érdekeket támogatja, amelyek az új Nagyrománia fejlődéséhez vannak fűzve.

Ezután a politikai helyzetet foglalkozik.

— Nagyrománia első parlamentje nem volt teljes, mert az ország népe nem volt képviselve abban eléggé. Amikor Vajda megalakította kormányát Goga útián felszólított arra, lépjen be a kormányba. Az én részemről ez nagy áldozat volt, mert minden feltétel nélkül léptem be a kormányba és amikor egy újságíró meginterjúvolt és kérdezte mik a terveim, azt mondtam neki: kérdezze meg Vajda miniszterelnököt, amit ő akar azt akarom én is. Azután kiléptem a kormányból. Később, amikor azon fáradoztak, hogy a néppárt és a nemzeti párt fuzionáljon, a fúzió nem sikerült.

— Vannak az országban politikai pártok, amelyeknek semmi gyökerük nincs a nép között, mégis kormányozni akarnak. Minden komolyabb platform, program és cél nélkül, csak a kormányzást akariák.

— Az országban erős szervezete van a liberális pártnak, azonban a párt érdekei tisztára kereskedelmi érdekek és ebben

különböznek tőlünk, akik csak politikai és kulturális programunk beteljesüléseért küzdünk.

— A nemzeti párt erdélyi szervezeteiről nem beszélünk.

Közbekialtás: Mort! (Halott.)

— De ez a párt az, amely csak a közelmúltban hajlandó lett volna bármelyik párttal együttműködni. Bármelyik szélsőséggel hajlandók lettek volna együttműködni. Miért! Mert nincsenek doktrínái. Csak hatalomra akar jutni! Hogy ezt elérje, kopogtatott minden ajtón. Kapott is egy-két pártot, az úgynevezett konzervatív-demokratákat és a takistákat, de ezeknek sem súlyuk nem volt, sem a hátuk mögött nem állott néptömeg.

A volt miniszterelnök ezután hosszasan beszél a néppárt céljairól és arról, hogy mekkora bizalmat helyez a nép a pártba — azért, mert az az egész ország érdekeit képviseli.

— A helyi érdekeket csak az általános érdekszféra képviselésével lehet realizálni.

— Goga mondotta, hogy előbb-utóbb visszahívják a mi pártunkat. De vegyük a legrosszabb esetet, ha a liberális párt még uralmon maradhatna, ez végzetes hiba volna, de ez nem lehet, mert az idők követelésének nem lehet ellentállani.

Ismerteti a tábornok azokat a nehéz viszonyokat, amelyek között a pártja átvette az uralmat és annak a reményének adott kiejezést, hogy a kölcsönös szeretet és bizalom biztosítja majd a párt programjának diadalra jutását.

A délelőtti gyűlés Horváth Endre lelkés zárószavaival végződött.

A népgyűlés után társasbéd volt, amelyen Horváth Endre köszöntötte fel Averescut, aki erre röviden válaszolt.

A népgyűlésen egyébként jelen volt Gróza Péter is, de beszédet nem tartott.

A hegyközség a présadó eltörlését és hegyi őrséget kér

Köztudomású, hogy amikor a kormány elvette a városok adószedési jogát és a befolyó adóból csak négy százalékot engedélyezett városi célokra, a városok kérésére, hogy abból a kis összegből nem tudják szükségleteiket fedezni, felhatalmazta harminckét féle taxa kivetésére. A taxák között a városi tanács a szőlő-birtokosokat egy új taxával, az u. n. présadóval sújtotta a tanács. A taxa 200 literes présig 300 lei, azonfelül 400 lei. A hegyközség választmánya vasárnap Stocker József elnökle alatt tárgyalta az új adót. Ez az elnök előterjesztésére kimondotta, hogy a présadó eltörlése végett kérről fordulnak a tanácshoz. A memorandumban kifejtik, hogy ezen a címen a kapát, kaszát, a szuster szerszámait is meg lehet adóztatni, sőt jogosabban, mert ezeket az eszközöket mindennap használják, míg a prést csak egyszer egy esztendőben.

A gyűlésen jelen volt dr. Vostinár János főjegyző és dr. Zigre Miklós képviselő is, akik szintén hozzájárultak a felterjesztéshez azzal a megjegyzéssel, hogy mikor az adót hozták, nem volt senki a tanácsban, aki szakember lett volna a szőlőművelés terén.

A hegyközségben a hírlapokban is már többször szóva tett vagyon- és életbiztonsági mizériáit tárt föl ismét Czibere István ny. csendőrezredes. Felsorolta a rengeteg adót, amit fizetniük kell, ezzel szemben a hegyen lakók biztonságáról senki sem gondoskodik. A szüretig néhány rendőr teljesített szolgálatot, akiknek 8000 lei ajándékot adtak. Kész-

ségesen adták. De a szüret után bevonták az őrséget. Rendőr, csendőr nem cirkál a hegyen, ahol ma télen-nyáron a családok százai laknak, akiknek fegyvertartási engedélyük nincs, minden ez irányban benyújtott kérelem hiabavalónak bizonyult, viszont a tolvajok fel vannak fegyverkezve s a lopás napirenden van.

A választmány tagjai élénk helyesléssel fogadták azt az indítványt, hogy csendőrség vagy állandó rendőrség kirendelését kéri az illetékes hatóságtól.

Letartóztatják

az aradi sziguranca főnököt

(Saját tudósítónktól). Popescu Haralamb aradi szigurancafőnök ellen néhány nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett az aradi királyi ügyészséghez. A névtelen levél súlyos vádak sorol fel Popescu Haralamb ellen, aki — a feljelentés szerint — idegen állampolgároktól pénzt fogadott el és megvesztegethetőségre úgy az állam, mint az állambiztonsági hivatal tekintélyét csorbitotta.

A jelentés alapján Seciarearu Romulus királyi főügyész, az aradi ügyészség vezetője elrendelte a hosszabb időre szabadságot és Aradtól távol levő sziguranca főnök ellen a nyomozás megindítását. Egyben házkutatást rendelt el Popescu Haralamb Horia (Széchenyi)-utcai lakásán, amelyet tegnap délben foganatosított Dragicu Aurél rendőrkormányzó Mandru Miklós királyi főügyész jelenlétében. A házkutatás meglepő eredményre végződött.

Seciareanu Romulus főügyész, miután a házkutatás eredményéről hivatalos értesítést kapott, nyomban távirati fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez és kérte Popescu Haralamb sziguranca főnök felfüggesztését, valamint engedélyt kért arra is, hogy a város közönségét hivatalosan felszólíthassa arra, hogy akit Popescu megkárosított, tegyen följelentést az ügyészségen. A főügyész az ismeretlen helyen tartózkodó sziguranca főnök ellen elfogató parancsot adott ki.

Az ügyészség tegnap délben indítványt terjesztett az aradi törvényszék vizsgálóbírája elé, melyben kérte Popescu Haralamb vagyonára a bünyügyi zárlat elrendelését. A vizsgálóbíró elrendelte a bünyügyi zárlatot a szigurancafőnök vagyonára.

Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósórszesz, izmaink legjobb táplálója. Ugyeljünk a Diana névre.

Gonda Testvérek

cipőkereskedők

Értesítjük a t. vevőközönséget, hogy saját üzletünkben külön márték utáni osztályi rendeztünk be. Mérték utáni cipők minden formában és kivitelben 24 óra alatt készülnek. Mintacipőink Park-szálloda épületben levő üzletünkben megtekinthetők. Megrendelések ugyanott eszközölhetők. Női-, férfi-, gye mek-, utcai és estélyi cipők állandó nagy választékban.

Hócipők,

sárcipők és házicipők

megérkeztek.

A Nagyváradi Izraelita Nőegylet évi közgyűlése

Rendkívül népes közgyűlést tartott vasárnap délután a Nagyváradi Izr. Nőegylet a városháza nagytermében. A pádsorok már jóval a gyűlés megnyitása előtt zsúfolásig megteltek. A közgyűlés tulajdonképeni célja az évi beszámoló és a közelnapokban megnyitandó Aggnök Otthonának kérdése lévén, érthető volt az az örömteli hangulat, mely ott ült minden arcon, mert hisz a társadalom testén tátongó sebeket orvosolni nemcsak annak aiándék, aki a jótéteményeket fogadja, hanem főképp és elsősorban annak, aki adhat.

Pontban négy órakor Schütz Albertné elnök megleghangu, lendületes beszéd keretében megnyitotta a gyűlést, megköszönve a jelenlevőknek a beszámolóval való részvételüket. A jegyzőkönyv hitelesítésére Diósy Lajosné és Weiss Gábornét kérte fel. Ezután az egyület páratlan agitációs titkára Sebestyén Dezső emelkedett szólásra. Mindvégig lelkes, lincselő beszédében feszült figyelem közepezt vázolta és méltatta a nő szerepét a társadalomban. Mély hatású történelmi visszapillantás kapcsán utalt arra a tényre, hogy Klio tulajdonképen kancsal múzsa, akiből többnyire csak férfiak felé tekintget. A történelem: nagyjában férfiak története, férfiaké, akik kardot forgattak, harcoltak, öltek, míg az anyák és hitvesek ezrei ott hon szereteteikkel konstrukció munkát végeztek. Mégis, róluk hallgat a hálátlan történelem; pedig jószágukkal ők tartották életet a fenn az emberiséget, a kultúrát és mindent, ami nagy, ők támogatják az elcsúszottakat, a gyámoltalanokat, ők az apostolai annak a távolabbi, hatalmas kulturális célknak, mely ledönti ember és ember között a választófalat.

Nagyváradi asszonyai előlírnak a buzgó példával, aminek fényes dokumentuma az 1922. évi beszámoló, melyben az előző évek adatai egyre nőnek, mutatva az egyület tevékenységének fokozatos fejlődését. 1922. évben az Izr. Nőegylet összesen száznegyvennyolcezer hétszázhetvenlei összeget fordított a szegénység bajainak orvoslására, ebből készpénzsegítség 27.120 lei összegben nyújtott, míg tűzifa-segélyre 40.140 leit fordított, az árvaház fenntartására pedig 81.510 leit adott ki. Mint az egyesület titkára, javasolja, hogy szavazzon az egyület köszönetet a két hű közönség vezetőségének a támogatásért, valamint Barna Armin dr és Schiff Ernő dr-nak páratlan készséges segítségükért. A közgyűlés a köszönetet megszavazta. Gerő Armin és Kelen Bél együleti számvizsgálóknak is, valamint sajtónak, mely teljes erejével támogatja az egyület intencióit.

Sebestyén Dezső beszédét lelkes tapsokkal fogadta a hallgatóság. Majd utána Kun Gyuláné az elnökség nagyszerű működését méltatta és ezért az egyület tagjai nevében köszönetet mondott. Ezután az évi zárszámadások bemutatására került sor, melyet a közgyűlés helyben hagyott, majd az igazgatóságban megüresedett helyre Perlesz Józsefnét közfelkiáltással megválasztotta. A választmányba megüresedett nyolc helyet dr Erdély Miklósnéval, Grünwald Jenőnével, dr

„Dorian” Filmszínház

Kedd
Szerda
Csütörtök

A papa kedvence

Kedd
Szerda
Csütörtök

A főszerepben: Jackie Coogan.

Dorian film.

Nagyvárad Bélánéval, dr. Kertész Fe-

nével, Ripner Vilmosnéval, Schei-

er Vilmosnéval, Stein Lajosnéval és

Visz Gézánéval töltötte be, ami után

gyűlés hozzájárult a jövő évi munka-

tervhez. Megilletődést keltett az a

tkri bejelentés, mely szerint az egyet-

kezeli napokban megnyit egy újabb in-

stítút, az Agnók Otthonát. A terve-

szabályzatot és az új intézmény házi-

szabályzatát közfelkiáltással elfogadták. Mire

ültz Albertné elnök az emelkedett

arulatban lefolyt gyűlést, Isten áldását

re, berekesztette.

husz milliárd font kölcsönt kap Magyarország

Londonból jelentik: A sajtó értesülése

ent kilátás van arra, hogy a magyar

könt a kért maximális összegben, azaz

millió font sterlingben fogják fel-

adni. A lapok szerint a kisanant újab-

igen előékeny magatartást tanusít és

mai nehézséget sem támaszt a kölcsön

vel szemben. A kölcsön folyósítását

oni bankkörök két, három nap múlva

k. Kállay nemcsak a népszövetségi

ottság tagjaival, hanem az angol köz-

asági élet vezéreivel is tárgyal. A köl-

elhelyezése az angol pénzpiacon biz-

sítottak látszik.

Párisból jelentik: Gróf Apponyi Al-

mielőtt Párisból Lequietóba utazott.

ta a Magyar Távirati Iroda munka-

st. Kijelentette, hogy amerikai utjáról

jobb impressziókkal érkezett vissza

indenütt a legteljesebb megértéssel ta-

szott. Magyarország felől bár általában

ely a tájékozottság, de a hangulat irán-

egállapíthatóan kedvező.

A sajtóhírekkel szemben megállapított

pponyi, hogy Lloyd Georgeval egy vé-

találkozáson történt kölcsönös üd-

zen kívül egy szót sem váltott, az an-

államférfiut amerikai turnéjának fá-

ó teendői teljesen igénybe vették.

ügyének egy percet sem szentelhe-

Lequietói utjáról azt mondotta Appo-

ny hogy leányával a királyi család látoga-

ta meg, mert vele az érintkezést fenn-

ni kötelességének tartja. Nem aktuá-

litikai célokkal, melyek jelenleg ki-

ak zárva, hanem családi ügyekkel függ

z a látogatás. Lequietóból december hó

utazik vissza Budapestre.

40.000 Lei jel társulnék!

már meglevő vállalkoz. Címeket

„Activ, nőien jó referentia“

jeligére a Hegedüs hír-

laplrodába kérek.

ött bluzok, kabátok, gyerek

ött dolgok, férfi ingek, nyakkendők

ilvat ernyők nagy választékban és

ó árban

hatók **Molnárnál.**

rendű patroszéni

darabos szén

szobafűtési célra, valamint kiváló pet-

roszéni kőves szén állan-

dóan kapható.

rosi

llamosmünel

Telefon: Telep: 514. Üzlet: 154.

Feloszlatják a német nemzetgyűlést

Berlinből jelentik: A politikai válság

aligha oldható meg parlamenti úton. A né-

met néppárt hajlandó támogatni, ha azok

külpolitikájukban nem folytatják azt a ra-

dikalizmust, amit eddig folytattak. Az ösz-

szes jobboldali pártok radikális belpoliti-

kai intézkedéseket követelnek és számol-

nak Ebert elnök visszalépésével. A parla-

mentet feltétlenül feloszlatják. Valószínű-

leg hivatalnok-kormány fogja a választáso-

kat vezetni. Stresemann a sajtó képviselői

előtt kijelentette, hogy a birodalmi gyűlés

feloszlatása elkerülhetetlen.

Párisból jelentik: Poincaré a kamará-

ban kijelentette, hogy a lipcei incidens vi-

lágosan mutatja a világnak, hogy milyen

szellem uralkodik Németországban. Az a

véleménye, hogy a szövetségesek kollektív

fellépése többet ér, mint akármilyen ener-

gikus izolált eljárás. A mostani helyzet

konzolidálása Franciaország biztonságá-

nak legjobb garanciái. A Ruhr-vidéket csak

akkor ürítjük ki, ha Németország teljesíti

jóváételi kötelezettségeit. Állandóan en-

garde kell állani, míg Németországban a

maihoz hasonló helyzet uralkodik. Fel fog-

juk venni a német birodalommal a normá-

lis összeköttetést, de csak a békeszerződés

végrehajtása után.

Ezután Tardieu interpellációt terjesz-

tett elő a nagykövetségi konferencia legutóbbi

ülése tárgyában.

Poincaré felveti a bizalmi kérdést és a

kamara nagy többsége bizalmat szavazott

a kormánynak.

Belgrádból jelentik: Kormánykörök-

ben bizonyosra veszik, hogy Görögorszá-

got és Lengyelországot meghívják a kisan-

tant belgrádi konferenciájára.

Berlinben tegnap este a nacionalista

puccs gyászünnepe alkalmából a Vilmos

császár emléktemplom előtt az ünnepség

közönsége és a tömeg között óriási vereke-

dés támadt. A rendőrség csak nehezen tu-

dott rendet teremteni.

Kiss Gyula öngyilkossága

... Asztala fölött az öltözőben Eg-

ressy Gábor rézmetszetű, szép, régi képe

függött; a kései utód áhitatos tisztelettel

csüggött a letűnt mintaképen, akinek szín-

játszó stílusát öntudatosan igyekezett át-

menteni az utókorba. Szegény Kiss Gyu-

la, vasárnap hajnalban hosszú és kínos

gyötrődés után egy örízetlen pillanatban

véget vetett fiatal életének.

Azok közé a nagyon kevés színészek

közé tartozott, akik halálosan komolyan

veszik hivatásukat. Négy éven át a maros-

vásárhelyi színháznak volt ünnepelt mű-

vésze, majd múlt év szeptemberében Nagy-

váradra szerződtette Parlagi színigazgató.

Molnár Ferenc „Marsall“ című kis darab-

jában, a színész szerepében egy csapásra

hódította meg a nagyváradai publikumot.

Debütjének sikerét is csakhamar tulszár-

nyalták többi szerepei s a csodás ambició-

val dolgozó művész rövidesen forró szere-

tetébe lopta magát közönségének. Az Em-

ber tragédiájának Luciferjében színész-

társai véleménye szerint is utólrhetetlen

volt. Fájdalom, a gyönyörűen fejlődő mű-

vészkarriert ekkor már évek óta biztosan

ásta alá a legszörnyűbb emberi végzet.

Kiss Gyula tragédiája, a gyilkolástól bor-

zadó kultúremler érzékenységeben gyöke-

rezett a háború alatt. Tizenhétszer osztot-

ták be négy éves katonai szolgálata idején

az akkor még sziniakadémikus Kiss Gyu-

lát menetzászlóaljba s tizenhétszer, mindig

utolsó pillanatban sikerült megmenekülnie

a harctér borzalmaitól. VÉRISZONYA lassan

üldözési mániává fejlődött s néhány hó-

nappal ezelőtt Nagyváradon már súlyos

formában jelentkeztek nála a buskomorság

tünetei is.

Legutoljára a Hazajáró lélekben ját-

szotta a mérnök szerepét. A közönség jól

tudta, hogy a kitűnő színész minden arc-

rándulása mögött az idegbaj kísért. Szere-

tetének véget érni nem akaró ovációkkal

adott kifejezést. Pár nappal e fellépése után

családja Budapestre szállította a Morav-

csik-szanatóriumba, majd a Szent István

kórházban követte el Kiss Gyula vasárnap

hajnalban elkeseredett tettét, felvágta

ereit, majd egy óvatlan pillanatban a seb-

re alkalmazott kötéseket letépte s mire

észrevették, elvérzett.

Özvegye tegnap utazott temetésére. A

nagyvárad színház, Kiss Gyula kartársai,

méltóképpen veszik ki részüket az erdélyi

magyar színészetet ért veszteségből.

Egy ujvidéki orosz tiszt vérfürdője

Ujvidék, november 26. Borzalmas

és méreteiben szinte példátlan féltékeny-

ségi dráma játszódott le pénteken éjjel 11

órákor Ujvidéken. A Winkle-féle vendég-

lőben Mihajlo Stefanovics Prihodesenkö

orosz menekült agyonlőtte a vendéglő

orosz zenekarában működő feleségét, majd

izgalmas revolverharc közben a zenekar

másik öt tagját megsebesítette, akik közül

kettő azonnal meghaltak, azután öngyil-

kosságot követett el.

Hónapok óta játszott az ujvidéki Kralj

Petra-utcában levő Winkle-féle vendéglő-

ben egy volt tisztekből álló orosz tamburás

zenekar. Ennek tagjai között volt Mihajlo

Stefanovics Prihodesenko is a feleségével

együtt. Prihodesenkö civódásai miatt a

többiek kizárták a zenekarból, a felesége

is elhagyta otthonukat és a másik férfinhoz

költözött. Prihodesenko kizárása után az

asszony továbbra is a zenekarban maradt

és férjének többszöri kérésére sem volt haj-

landó hozzá visszatérni.

A megcsalt férj emiatt buskomor lett.

Pénteken este fél tízkor váratlanul újból

megjelent a Winkle-féle vendéglőben. Pri-

hodesenko mintegy fél óráig ült az asztal-

nál, majd előrántotta revolverét és rálőtt

a zenekarban ülő feleségére. Az asszony,

súlyos fejszélével rémült sikoltással az ut-

cára szaladt, ahol néhány lépés után hol-

tan rogyott össze.

Prihodesenko még nyolc lövést tett re-

volveréből. Prihodesenkonak majdnem

minden lövése talált, úgy, hogy a hattagu

zenekarból csak egy ember maradt sértet-

len. Kilenc lövés után Prihodesenko önma-

ga ellen fordította fegyverét és a tizedik

golyót saját fejébe röpítette, úgy, hogy

nyomban meghalt.

Áldozatai közül az egyik, Nikolaj Ro-

manov Prebajcsenko szintén holtan terült

el a vendéglőben.

* Hattyulovag operett, a színház leg-

közelebbi ujdonsága. Kottája kapható a

Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Próbálja meg, nem bánja meg!

ha ruháját **DAVID és KOHN** uri

sabóknál, Str. Alexandri (Tel. ki-u.) 4. szám

alatt készített legizlésebb kivitelben, az

alanti árak mellett:

Arjegyzék:

Zakó öltöny	800 Lei
Felső	
Raglán	700 Lei
Ujster	
Téliabát sima	800 Lei
Téliabát Hamilton v. Lord	900 Lei

Estélyi ruhák jutányos árban, a legzebb kivitelben

Ujdonság, ami még eddig nem volt

arisnyák, Trikók, Keztyüket

vásároljon okvetlen

fi sokni Lei 15—, férfi ing lei 175— férfi ing safir lei 95—, férfi, női és gyermek zseb-

kendőket olcsóbban vásárolhat, mint bárhol.

KELLER áruházában

Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 8.

Tözsdé Jelentések

Zürich, november 26. Nyitás B
lin 12 0-a 75, Newyork 572 el, Londo 23
Páris 3120, Prága 1670, Budapest 03
Milonó 2485, Bukarest 277 fél, Bécs 00
háromnegyed

Bukarest, november 26. Záró
Devizák: Páris 1076, London 877, New York 100, Róma 880, Zürich 35, Bécs 29, Moszkva 100, 585, Budapest 120.

Valuták: Font 910—915, frank 50
1175, svájci 35 fél—36, lira 900—930, 10
220—230, dollár 205—207, osztrák 50
2900, magyar 70—73, szokol 590—59

Budapest, november 26. A D
központ hivatalos árfolyamai: Amsterdam
7540—9780, Belgrád 227—241, Milán
—945, Páris 1120—1186, Prága 582—6
többi kurzusok változatlanok.

Zürich, november 26. Zárlat: Amsterdam 218 egyen., Berlin 12 0^{sz} 75. New York 572 él. London 2501, Páris 3111. Moszkva 2482 fél. Prága 1672 fél. Budapešť 0.0302 fél, Belgrád 650, Bukarest 280, Bécs 0.0080 háromnegyed.

B u d a p e s t, november 26. A
értékpapírtőzsde hivatalos árfolyamai
gol-magv. —, Hazai b. 287, Agrár-
Magy. H. 670, Leszám. 130, Olaszb.
Osztr. H. 151, Salgó 672, Rima 118, K
33, Déli 118, Allamv. 425, Bosnv. A
Földhitb. 340, Hermes 90, Ingatlanb.
Forg. b. 50, Keresk. H. 33, Mercur 2
Keresk. b. 1375, Belv. tak. 48, Egv.
főv. 270, Pesti Hazai Első 4980, Bc
Misk. 120, Concordia 82, Első bp. gő
Gizella 69, Hung. gőzm. 119, Viktória
Beocsini 1375, Borsodi sz. 340, Északi
420, Kohó 855, Drasche 410, Magnezit
M. Ált. köszén 2850, Ujlaki 260, Uri
1800, Globus 65, Koburg 40, Csáky
Fegyver 1650, Ganz-Danub. 5950, C
Vill. 2650, Györfy-Wolf 130, Hoffhe
Láng 195, Lipták 27, Schlick 127, Sc
355, Wörner 27, Osztr. légsz. 575. I
szesz 18 fél, Boni 107, Danica 130.
36, Izzó 605, Papiripar 59 fél, Flóra
Goldberger 113, Hungária műtr. 263,
on 120, Klotild 105, Cukoripar 3550,
oa 370, Östern. 276, Ruggyanta 195.
uti forg. 205, Mezög. ipar 697, Oceá
Olajipar 80, Phöbus 56, Villányi p.
Zagyva-pálf. 66, Ált. fp. (Mercur) 1.
Egv. fa 28, Guttman 680, Lignum
25, Malomsoky 17 fél, Neuschloss-Li
4 fél, Uj Ofa 580, Rézbányai 155,
yona 87, Union d. Usines 2350, Zenta
rosk. 190, Adria 515, Atlantica 63, Lev
800, Trust 132.

B u d a p e s t november 26. Term
 özsde: Budapesti buza 110, budapesti
 2 fél, tiszavidéki buza 105—106, pes
 yei rozs 75—76.

Az új magyar jegybank elnöke

Budapest, november 26. Az Új Nemzedék londoni jelentése szerint a kölcsönt nyújtó angol körök úgy nyilatkoztak, hogy az új magyar jegybank elnökségében legszívesebben Popovics Sándort, az Osztrák-Magyar Bank volt elnökét látnák. Az új jegybank felállításáig a jegyintézet elnökévé minden valószínűség szerint Papp Eleket nevezik ki.

Kolozsvárról jelentik: Az Infratirea ma esti száma azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy tegnap délután Csucsán megjelent a Magyar Párt küldöttsége: Bernády György dr, Ugron István, Gyárfás Elemér és Paál Árpád dr és hosszabb tárgyalást folytattak Averescuval és Goga Oktáviánnal.

Dr. Paál Árpádot egy ujságíró e hirre megkérdezte, aki kijelentette, hogy ő nem volt Osucsán. Ezzel szemben az Infratirea tudósítója fenntartja értesülését.

Bukarest, november 26. A Rador
jeleni: A belügyminiszter holnapra össze-
hívta az ország összes prefektusait, hogy
velük a készülő közigazgatási reformjavas-
lat ügyét megtárgyalja. Az Indreptarea ér-
tesítése szerint a közeljövőben a prefek-
tusi karban, de különösen Erdélyben nagy
változások lesznek. Az értekezleten Bra-
tianu belügyminiszter, Tartarescu és Fra-
nascovici államtitkárok fognak elnökölni.

Bukarest, november 26. A Rador jelenti: A Románia, a nemzeti párt bukaresti hivatalos lapja közli, hogy a közeli napokban Románia és Csehszlovákia között tárgyalások kezdődnek az utlevél és vízumkényszer megszüntetése ügyében.

Bukarest, november 26. A román magyar tárgyalások ma délelőtti ülésén a jogügyi albizottság elfogadta Romániának a közönséges büntetettek kölcsönös kiszolgáltatására vonatkozó javaslatát. A végleges szöveget holnap állapítják meg. Aláírása pedig a többi megállapodásokkal együtt fog megtörténni.

A pénzügyi albizottság ülésén megvitatták a Budapesten levő román letételek felszabadítására vonatkozó iwaslatokat, majd a román bizottság ellenjavasolatait. A tervszerint a letételeket kategorizálják és fontos kérdés a valuta átszámítása is.

A román delegáció egyébként ma Bra-
tianu Vintila pénzügyminiszter elnökleté-
vel külön ülést tartott.

Alanti olcsó árak szerint készülnök méret ut
a kiválasztott divatsáison szerint m
den igénye-**terfiöltönyök** ragla
ket kielégítő
átmeneti- és téli kabát

Bulew. Regele Ferdinand 55. sz. al

1. Fekete st. szürke barna és egyéb színű félgya-
erős anyagból sacco öltöny mé-
ret nagysága szerint . . . . Lei 1850-től 1980-
2. Sima é. különböző színekben,
tisztá gyapjú anyagból sacco ölt-
öny, méret nagysága szerint Lei 2200-tól 2350-
3. Dívat színekben, 1-a gyapjú
anyagból sacco öltöny, méret
nagysága szerint . . . . . Lei 2780-tól 2930-
4. Különböző kiűnő külföldi dívat
anyagból sacco öltöny, méret
nagysága szerint . . . . . Lei 3280-tól 3500-
5. Átmeneti, raglán és télikabátok 1750 Ltól fele
6. Egész finom anyagból salon vagy különle-
darabok megegyezett árban készülnek !

Vasárnap hajnali három óra harminc perckor minden észes nélkül furott be a nagy-károlyi pályaudvarra. A vonatvezető már félkezni akart, amikor meggörzsdve vette észre, hogy közvetlen a pályaudvar bejárata előtt lévő váltó nincsen átváltva a harmadik vágányra és a teljes sebességgel haladó vonat belerohant a pályaudvaron veszélyes tehervona szerelvénybe.

Az összeműködés ereje olyan nagy volt, hogy a személyvonat szilite magára dobta az üres teherkocsikat és a személyvonat első kocsijai is, de meg a teherkocsiak is pordorjává törtek.

Egy vasúti fűtő az összedűközés pillanatában szörnyet halt, egy másik vasútnak jobb lábát zúzták szét cz összedűköző kocsi

A nyomozás megindult és megállapította, hogy a vasúti vándor elaludt és nem váltotta át idejében a harmadik vágányról a vándort. A kár több százezer leire rug.

Női és férfi szövetek, barchet, flanel, schifon, vásznak stb.

A néppárt vezérei Nagyváradon.

Tegnap délelőtt illusztris vendégei voltak a nagyváradai és biharmegyei néppártnak: Averscu Sándor volt miniszterelnök, Goga Oktavián és dr. Gróza Péter volt miniszterek személyében.

A vendégek tegnap délelőtt a személyonattal érkeztek Nagyváradra. A pályaudvaron az érkezőket dr. Popa György, Jákob József, Jákob János, Jákob Lázár, Horváth Endre, Pap János, dr. Roxin György, dr. Burla Miklós stb. stb. várták. A szankocsijából kilépő Averscu tábornokot a megye különféle helyiségeiből megjelent küldöttségek szünni nem akaró üljénzzel fogadták, majd a szokásos üdvözlések után a vendégek dr. Popa György közegyző lakására hajtottak, aki dejeunerre adott azok tiszteletére.

A megyei néppárt végrehajtó bizottságának ülése délelőtt 11 órakor kezdődött a Palace étterem külön helyiségében. A párt megjelent vezérférfiát Horváth Endre esperes üdvözlölte. Utána Jákob József volt prefektus adta elő a megyei lakosság panaszait. A liberálisok — mondotta — nem hogy javítottak volna a helyzeten, hanem ellenkezőleg. Az élet megdrágult, a román nép uzsorások kezébe került, honnan csak Averscu szabaddithatja ki.

Ezután Goga Octavian vázolta a néppárt küzdelmét a liberális és nemzeti pártok ellen. A liberálisok a reggélben, a nemzeti pártiak

Erdélyben a nagy ellenfelek, de a nép látja, hogy mi volt, mikor a néppárt volt uralmon és látja, hogy mi van most. Érti, hogy a néppárt uralomra jutása csak rövid idő kérdése.

Utána Averscu emelkedik szólásra. Mindenekelőtt megköszöni a párt végrehajtó bizottságának azt a kitüntető határozatát, hogy őt a biharmegyei néppárt diszelnökévé választotta. A néppárt nem régi keletű, a háború szülte. A liberális párt kereskedelmi szervezet, a nemzeti párt immorális párt, mert a szélső jobbtól a szélső balig, minden politikai párttal tárgyalt már.

— Amint a háboruban — folytatta — én vakon bízom katonáimban, azok meg bennem, úgy kérem önöket, barátaimat, hogy amint bizok én önökben, úgy bizzanak önök is bennem. Csakis erős pártfegyelem biztosíthatja részünkre a sikert, amely igen közel van.

A vezér szavait zajos üljénzzel és tapsal honorálták a jelenlévők.

Az ülés után ötven teritékes bankett volt a Palace étteremben, melynek során több lelkes köszöntő hangzott el.

A volt miniszterelnök délután 2 órakor külön vonattal Aradon át folytatta útját Turn-Szeverinbe, Goga és Gróza volt miniszterek pedig a délutáni gyorsvonattal utaztak el.

Megkezdték a városi költségvetés tárgyalását.

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén kezdte meg a költségvetés tárgyalását. Mielőtt a részletek megvitatásához fogtak volna, Szűcs Géza főszámvevő általánosságban ismertette a helyzetet.

Előadta a főszámvevő, hogy a belügyminiszter november hónap közepén rendeletet intézett a városhoz, hogy egy később érkező végrehajtási utasítás szerint állítsa össze budgetjét. A végrehajtási utasítás azonban még mindig nem érkezett meg, az ügyosztályok is nagyon későn adták be adataikat és így tulajdonképpen nem is igen tudnak hozzáfogni a költségvetés összeállításához. Mindenesetre mielőtt a részletes tárgyaláshoz fognak, célszerűnek tartaná, ha előbb megállapítanák, mennyi bevételre számíthat a város, ugyanis ha a szükségletek meghaladják a bevételeket, akkor nincs honnan pótolni a deficitet, mert nincs községi pótdó. Előbb tehát meg kell tudni, mennyi lesz az 1924. évben a város bevétele és ehhez mérten kell megállapítani a kiadásokat is.

A miniszteri utasítás arra is felhívja a tanács figyelmét, hogy a pénztári maradványt erről az esztendőről át kell vinni a következő év bevételei közé. Miután azonban a pénztári maradványt terhelik olyan kiadások, melyek részben már most, részben pedig azután lesznek esedékesek, bajos a pénztári maradványt a jövő évi költségvetésbe átvinni, anélkül, hogy a költségvetés realitása kárát ne látna.

A tanács elhatározta, hogy minden ügyosztály elkészít egy jegyzéket arról, hogy milyen számlák kifizetése válik a pénztári maradvány terhére esedékessé.

A főszámvevő előadta, hogy az üzemeknél nem volt előirányozva autófenntartási költség, amit a városi pénztár előlegezett. Az üzemek már 300000 leien felül tartoznak a városi pénztárnak. Ezt az év végéig le kell számolni, mert a zárszámadásban nem szerepelhet. Fel kell tehát hívni az üzemeket, hogy e hó folyamán okvetlen fizessék meg tartozásukat. A jövőre nézve pedig ezt a kérdést szabályozni kell aként, hogy az üzemek negyedévenként rendszeren fizessék be az esedékes összegeket a városi pénztárba.

A közuti díjakra vonatkozólag 1924 március 31-ig elkészítették a kivetést, melyet azonban nem hagytak jóvá. Emiatt 600000 leien felül van deficit. Sürgősen elintézendő volna, hogy a 10 százalékos utadót kivessék

és még ebben az esztendőben behajtsák, mert ez a deficit nem terhelheti tovább a város egyéb jövedelmeit.

A tanács magáévá tette a főszámvevő javaslatát és először a bevételi tételek összeállításához fogtak. A város nagyobb bevételei

állami adó részesedés 7,885,000 leu,
tisztviselő segély és drágasági pótlék
1,500 000 leu és a városi taxák,

melyek hogy milyen összeget tesznek ki, azt a legközelebbi ülésen állapítja meg a tanács.

Két vasúti karambol egy napon.

Vasárnap reggel kilenc órakor karambol történt a váradvelencei állomáson. A 2431-es számú tehervonat, amely Kolozsvár felől futott be és különféle árukkal volt megrakva, a váradvelencei állomás kijáratánál belerohant a Városi Vasút egyik szerelvényébe, amely lassu tempóban haladt a város felé. A mozdony és két vagon rongálódott meg, egy buzával megrakott vagon pedig felfordult és a buza a földre borult. A két vonat személyzetének nem történt baja, mert legrátlak, mikor látták, hogy nem lehet elkerülni az összeütközést.

Még egy vasúti karambolról érkezett hír tegnap. Vasárnap este a Nagyváradról elindult 618-as számú vegyesvonat Nagykaroly állomásnál utólérte a 2436-os számú tehervonatot. A vezető fékezett, de már késő volt, az összeütközés megtörtént. A hirtelen fékezés azonban mégis jó volt arra, hogy a nagyobb katasztrófát elhárítsa. A karambol következtében így csupán négy fékező sérült meg könnyebben. A CFR igazgatósága megindította a vizsgálatot.

Robbanás a Moskovits-ipartelepen.

A Moskovits-ipartelepen tegnap robbanás történt, amelynek Hegedüs Mihály mérnök súlyosan megsebesült, úgy, hogy kórházba kellett szállítani. A robbanást az okozta, hogy methan helyett oxigénnel töltöttek meg egy lombikot, amelyet szétvetett a robbanás ereje. Kisebb tűz is keletkezett, amelyet a tűzoltók lokalizáltak.

Attól függ, akár e ön olcsón venni

?

Ha igen

ugy vegyen!

1 drb diszes női inget	64	Leiert
1 drb diszes női inget	72	"
1 drb diszes női inget	76	"
1 drb egész diszes női inget	88	"
1 drb diszes női nadrág	64	"
1 drb diszes női nadrág	72	"
1 drb diszes női nadrág	76	"
1 drb egész diszes női nadrág	88	"
1 drb férfi zefir ing 2 gallérral	175	"
1 drb prima férfi ing 2 gallérral	195	"
1 drb hosszú köper férfi nadrág	120	"
1 drb rövid nadrág	75	"
1 pár női harisnya	25	Leitől
1 pár férfi zokni	14	"

Óriási választék

fehéreneműekben

és harisnyákban

Gyermekkelengyék

legolcsóbban és legizlésesebben
csakis

Bermann

áruházában

Oradea-Mare Fekete Sas-passage

Letartóztatták az aradi sziguranca főnökét.

Zsarolt és hivatalos hatalmával visszaélt.

Az „Adeverul” írja: Aradon feltűnést keltő szélhámosnáknak jöttek a nyomára, amelyet Popescu Haralamb követett volna el, aki több mint egy esztendeje áll az aradi állambiztonsági hivatal élén.

Az utóbbi időben több feljelentést tettek az aradi ügyészségen Popescu Haralamb szigurancafőnök ellen, hogy ez hivatalos hatalmát hosszabb idő óta egyéni meggazdagodásának érdekeire fordította. A feljelentések alapján — mint az Adeverul aradi tudósítója jelzi — az ügyészség házkutatást rendelt el Popescu szigurancafőnöknél, amelynek eredménye meglepetést okozott.

A szigurancafőnök lakásán rendkívül nagy értékű vásznat és szövetet, továbbá pénzt és kompromittáló leveleket találtak,

amelyekből kétséget kizáróan megállapítható a feljelentésben foglalt vádak valószínűsége. A kompromittáló levelek közül az egyik nyílt bizonyíték arra nézve, hogy a szigurancafőnök egy ismert favállalatot megzsarolt több mint 50 vagon tűzifa erejéig.

De a nyomozás kapcsán olyan gyanúok is felmerültek ez ügyben, hogy Popescu Haralamb szigurancafőnök nyereszkedési vágyból Aradon, főleg pedig a határvideken súlyosan visszaélt hivatalos hatalmával.

A városszerinte elámulástkeltő esetben érdekes fejlemények várhatók, mivel a talált bizonyítékok birtokában az aradi főügyész táviratilag intézkedett a bukaresti belügyminisztériumnál Popescu Haralamb szigurancafőnök felfüggesztése iránt.

Mint aradi tudósítónk jelenti, az aradi főügyész elrendelte Popescu szigurancafőnök letartóztatását.

Osvát Kálmán konferál.

Hölgyeim és Uraim! Osvát Kálmán kezdte így konferanszát a szombati és vasárnapi esteiken, de ezen az obligát megszólításon kívül, mindent másképpen csinált, ahogy azt megszoktuk és ahogy eddig hallottuk. A konferanszié megnevezett, elszórakoztatni akarja publikumát, Osvát keményen pattogó szavai azonban kérlelhetetlenül, erővel rázza fel az embert és tartja tükör elé: ime, ilyen vagy! Őszinte a végletekig és őszinteségében nagy, nagy erő van. Suhogó korbácsként vágnak végig szavai a kétkedők, a gáncoskodók meztelenre vetkőztetett hátán.

Alig volt közönség estéjein, de ha zsúfolásig töltötték volna meg az érdeklődők mindkét estén a Csarnok hatalmas termeit, kevesen lettek volna. Osvát nem száz, ezer embernek beszél. Mindnyájunk fájdalmait panaszolja, valamennyiünk hibáit ostromozza. Különösen nagy hatást keltett, mikor az erdélyi magyar irodalomról beszélt és a magyar közönségről. És itt egyetlen fájdalmas feljajdulásba emelkedett hangja.

Arról a közönségről beszélt, amelynek közönye és részvétele okozta, hogy egyetlen megmaradt vagyónunk egyre jobban fogyatkozik. A magyar szó, magyar írás nem talál meghallgatásra. A színházak üresek, egy száz oldalas könyv megjelenése országos szenzáció és az a közönség, amelynek bűnös nemtörődömsége mindennek okozója, egy-két fővárosi kabarén és operetten felhízva izlését és kritikáját, az erdélyiekről, így beszél már, „Mit tudnak maguk erdélyiek”. Per „maguk”-nak titulál bennünket.

— Hát igen is — bátran és büszkén harsonázza Osvát Kálmán — mi erdélyiek. Mi verejtékezve és harcolva küzdöttünk, dolgoztunk és megcsináltuk az erdélyi magyar irodalmat, amely minden centrális kihatástól tisztán, a mi lelkünkben fakadt, a mi vérünk táplálta terebélyessé. És most, mikor a

szakadatlan küzdelem után megalkottuk, megvan, könnyen virágozhatna, akkor elvérzünk a közöny drótakadályain...

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó egyévi működése.

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó nagyváradi fiókja vasárnap délután tartotta rendszerévi közgyűlését Nussbaum Sámuel elnökelete alatt. Dr. Kohányi Rezső főtitkár felolvasta jelentését az első év munkájáról. Január 17-én a várad körzetében 220 zsidó-árvát találtak. Ezek közül válogatták ki azokat, akiket a Joint-segélyben részesítettek. Aztán Biharmegye valamennyi zsidó hitközségében összeírták az árvákat és ugyanakkor több, mint négyszáz tagot gyűjtöttek. Fokozott áldozatok árán egyre több és több zsidó árvát vett a Joint oltalmába. Nyárra az erdélyi szervezet kibérelte Szatmár-fürdőt és üdülésre odaküldött számos fejletlen árvát, akik valamennyien megerősödve kerültek onnan vissza. Fekéri végül a főtitkár mindazokat, akiknek bankoknál, iparvállalatoknál összeköttetésük van, hogy ennek segítségével újabb és újabb anyagi forrásokat nyissanak meg a Joint-alap javára.

Markovics Henrik dr. pénztárosi jelentéséből kiderül, hogy a múlt tíz hónap alatt a nagyváradi körzet 138 ezer lelt költött az árvagyerekek nevelésére. Ugyanakkor a különböző zsidó jótékonyági intézmények 780 ezer lelt adtak segélyt éppen árváknak. Így összesen egymillió segélyben részesültek a várad és biharmegyei zsidó árvák.

Bárdos Imre dr. a helyi fiók titkára a legteljesebb elismerés hangján szól a várad iarsadalom áldozatkészégéről, amellyel az árvák ügyét felkarolta. Markovits Ignác dr. körzeti orvos az árvák egészségi állapotáról tesz kedvező jelentést és kiemeli Keszler Herman dr., Bock Armin dr. és Fischer Imre dr. orvosok önfeláldozó működését.

Nussbaum Sámuel elnök javaslatára a közgyűlés köszönetet szavaz a két hitközségnek a szubvencióért, az árvaház vezetőségének, az árvák patrónusának, a sajtónak, a leányegyesületnek, az iskoláknak az árvák tandíjmentességéért, a bizottsági tagoknak, végül Markovits Ignác, dr. Keszler Herman dr., Bock Armin dr., Fischer Imre dr., Erzman Lajos dr. és Bálint Sándor dr. orvosoknak.

Kohányi Rezső dr. főtitkár indítványára köszönetet mondanak az Árvagondozó Egyesület kolozsvári központjának páratlan agilitásáért. A Joint newyorki igazgatóságához üdvözlő iratot küldenek, amelynek megszerkesztését Erdős Adolf díra bízták.

Végezetül a választást ejtették meg Flegmann Armin elnökletével. Az eddigi vezetőséget választották meg. Két új alelnöki helyre Wertheimstein Viktort és Klein Dávidot, míg Markovics Henrik dr. lemondott pénztáros helyére Lukács Gyulát, alpenztárossal Karfunkel Fülöpöt választották. Kimondta a közgyűlés, hogy a Joint legközelebbi kolozsvári kongresszusán 16 taggal képviselteti a várad szervezetét.

* Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos aljszövet, férfiöltöny és átmeneti szövetek, kabátbélések, bársonyok, pongyolák, kelmék oly óriási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árendmény.

Zsák
Zsineg
Ponyva
HAVAS DEZSŐ
TIMISOARA

HIREK

December

2

vasárnap 9 órakor

KELMAY ILONA

ária- és dalestélye a Kath. Körben.

Jegyek Vidor könyvkereskedésében.

* Hodor Viktor prefektus Bukarestbe. Hodor Viktor, tegnap délután a gyorsvonattal hivatalos ügyek elintézése végett Bukarestbe utazott.

* A forgalmi adót továbbra is az eddigi módszer szerint hajtják be. A „Nagyváradi Napló” és a többi bukaresti és kolozsvári lapok is közölték volt, hogy a kisiparosokat felmentik a forgalmi adónak eddigi nehézkes behajtási rendszer alól, amellyel az állandó regiszterek vezetésére kötelezte őket és a jövőben (átlagösszegben) kellene a forgalmi adót fizetni. A kisiparosokra és kiskereskedőkre jelentékeny megkönnyebbülést jelentene a pausz-rendszer, azonban amint értesültünk, ezen rendszernek Erdélyben való bevezetésére még semminemű irtézkedés nem történt, sem a pénzügyvezérigazgatóság, sem a nagyváradi pénzügyigazgatóság, erre vonatkozólag semminemű rendelet, vagy végrehajtási utasítás nem érkezett. Így egyelőre a kisiparosoknak továbbra is kell vezetni a regisztert és a forgalmi adót ennek alapján kell leróni.

* Zombolyát Romániához csatolják. Belgrádból jelentik: Vasárnap irták alá a román jugoszláv határmegállapításról szóló egyezményt, amely szerint Románia három bánáti községet enged át Jugoszláviának és cserébe Zombolyát kapja. Az egyezmény végrehajtását azonnal megkezdik, míhelyst annak szövegét a szövetséges határkiigaztóbizottság elé terjesztik.

* Gyermekegyilkos anya. Lévai Juliánna mezőszakadati tanyai leánynak egy leánykája született. A gyermek megszületésekor 70 éves anyját kiküldte a szobából és újszülött gyermekét megfojtotta. A szomszédos épület lakói és a községi szülésznő, akik a gyermek sírását hallották, a szobába rohantak, de csak a bestiális gyilkosságot konstatahálták, amiről az államügyészségnek jelentést tettek. Gubicza Ádám vizsgálóbíró tegnap reggel szállott ki a boncolás megejtésére. A kegyetlen anya egyelőre még szabadlábon van, mert ágyban fekvő beteg.

* Látogatás Ben Aroliy beynél. Munkatársunk tegnap felkereste a váratlanul Nagyváradra érkezett Ben Aroliy beyt és nejét Annie Aroliyt, kik a német lapok szerint vetekednek pszichoanalitikus és bűvészi mutatóványaikkal az összes eddig ismert egyéniségekkel. A nagyszerű pár lekötő szíveséggel fogadta munkatársunkat, kinek kérdéseire Ben Aroliy igazi művészi szerénységgel jegezte meg, hogy örömmel jött Váradra, mert a legutóbbi ittenléte alkalmával Várad közönsége méltó elismeréssel fogadta mutatóványait. Ben Aroliy bey, ki irózik minden reklámtól (mert szerinte nem az előzetes hangulatkeltés, hanem a tényleges munkálkodás többet ér minden hangos reklámnál), 2 napig, szerda és csütörtökön marad Nagyváradon és előadásait az Apolló moziban tartja meg.

* Courths Mahler, Heimburg, Lehner, Schlicht, Ohnet regényei a Központi Ujság-irodában kaphatók.

Megérkeztek

a valódi angol David John
Anderson-féle oxford inganyagok

Hollós

uri divat üzletébe.
Saját varroda.
Telefon 1045. sz.

Aireltüntetés a főpostán

Lpünk vasárnapi számában beszámoltunk arról a széleskörű vizsgálatról, mely a nagyváradai főpostán folyik. Megkérdeztük a postáról miként tüntek el a levélváltók és használták fel magukat így adták el kilószámra a hiányos levelezés miatt. A vizsgálat most újabb irányba is kiterjedt és teljesen fel fogja a bűnösök és orgazdák felkutatását, valamint megfogja állapítani, kinek a főből károsították meg ilyen érzékeny államot.

Először kapcsolatban Bacher József főtitkár az alábbiak közlését kéri:

Nagyvárad tek. Szerkesztőségének 25. B. lapjának folyó hó 25-én jelent 271. számában írott cikkükben a közléstől teljesen eltérő adatokat tartalmaznak, amelyeknek szíves helyreigazítását kérem. Van szerencsém Önökkel kapcsolatban, hogy ilyen irányú leleplezés, illetve vizsgálat tényleg folyamatban van, de több alantas közeg és kiskereskedő keveredett. A dolog azonban még nem ért meg a nyilvánosság számára. Kérem, valamint az anyagraaktárhoz és a híradások irattárhoz nekem semmi vonatkozásban közöm nincs. Ilyen okmányok és értékek nálam senki nem találhatók, le nem foglalt. Nyomatványokkal mint gazdászati előadó és nem mint közkeletű foglalkozom és így a lopásért sem tartozom felelőséggel. Igaz, hogy egy foganatosított selejtezési eljárás kapcsán ellenem két éretlen ember — élve a manapság divatos manőverrel — feljelentést tett, de ez a fentitől teljesen független, nem fedi az Önök rosszul fizetett, szédült hivatalnok nevetséges meséjét. Ezen nyilatkozatomnak B. lapjuk közlésebbi számában való közzétételét Nagyvárad, 1923. november 26-án. Tisztelettel Bacher József, postafőtitkár.

Nagyvárad büntársai vannak Reinitzknak

A többszörös gyilkossággal vádolt Reinitz egyre több tehetséges fiatal gyűjt össze. Szűkebb körben vallott ellene Noé Salamon ugocsamező lakos, akit Reinitz szintén éjszaka akartával vinni egy tanyára, hogy megölje és a CO csehkoronáját elrabolja. Noé azonban megtagadta, hogy éjjel idején a pénzt nem adta meg, hanem a pénzt megmenekült Reinitztől. Reinitzt pénteken kivitték Nagyváradra, ahol egy helyre, ahol egyik áldozatának holttestét megölték. Reinitz a vonaton imaszijban a közönségben buzgón imádkozott. Az állomás nagy tömeg fogadta. A helyszíni szemle azonban nem vezetett eredményre.

Tudvalevő dolog, hogy az egyik meggyilkolt áldozatnak, Grósz Hermannnak felesége leírta a kapitány urát abban az időben, amikor a bizonyítás kétségtelen adatai szerint Grósz a háttérben volt. A levél Kolozsváron lett felbontva és Grósz megnyugtatta benne a feleségét, hogy utban van Bukarest felé.

Ugyanígy levelet kapott a meggyilkolt Rozmarin Jenő menyasszonya is Nagyváradról, aki pedig szegény Rozmarin Jenő már a keze pistóli dínyeföldben pihent.

Ugyanígy levelet kapott a megölt Lebovics családja is Nagyváradról. Ez a levél azért volt feltűnő, mert Lebovics, ha üzleti úton járt, sohasem írt haza.

— Nagyváradon vagyok, írja Lebovics a levele Kolozsvárra.

Az elhunyt Szmuks Hermann családja szintén kapott levelet ugyancsak Nagyváradról.

— Az előbbi üzlet nem sikerült — írja Szmuks — most egy új barátom tettem szert, elvált Bukarestbe utazom.

A levelek mind az elhuntnak kézírásai voltak, ami úgy történhetett, hogy Reinitz megírta velük a levelet azzal az indoklással,

hogy otthon ne is sejtették, hogy hol csinálták a pompás üzletet a miből keresték a sok pénzt.

A szerencsétlen emberek — mit meg nem tesz az ember az üzlet kedvéért — megírták a levelet, amelyet Reinitz magához vett, hogy a postabélyegző le ne leplezze a félrevezetést. Később azután feladta vagy feladatta a levelet, amivel megnyugtatta áldozatai hozzátartozóit, akik később kezdtek keresni és a kutatást is hamis irányba — a levél feladás helye: Kolozsvár, Nagyvárad felé — terelte.

Annyi azonban tény, hogy Reinitzknak büntársra kellett, hogy legyen Nagyváradon, akivel ezeket a leveleket feladta. Most ezt a titkos ügyet feladót nyomozzák.

Az Erdélyi Árvagondozó beszámolója

A napokban részletesen ismertettük a Joint egízsze alatt működő Zsidó Árvagondozó tevékenységét. Tegnap számolt be első évi működéséről népes közgyűlés keretében. Nuszbaum Sámuel elnököt és először Kohányi Rezső dr. körzeti főtitkár olvasta fel jelentését az első év munkájáról.

Január 17-én a várad körzeti első cenzusánál 220 zsidó árvát találtak. Ezek közül válogatták ki — alapos mérlegeléssel — azokat, akiket a Joint-segélyben részesítettek. Aztán Bihar megye valamennyi zsidó hitközségében összeírták az árvákat és ugyanakkor több, mint négyszáz tagot gyűjtöttek. Fokozott áldozatok árán egyre több és több zsidó árvát vett a Joint öltalmába. Nyárra az erdélyi szervezet kibővíti Sztojka-fürdőt és üdülésre odaküldött számos fejetlen árvát, akik valamennyien megerősödve kerültek onnan vissza. Felkéri végül a főtitkár mindazokat, akiknek bankoknál, iparvállalatoknál összeköttetésük van, hogy ennek segítségével újabb és újabb anyagi forrásokat nyissanak meg a Joint-alap javára.

Markovics Henrik dr. pénztárosi jelentéséből kiderül, hogy a letelt tíz hónap alatt a nagyvárad körzeti 138 ezer lelt költött az árvagyermek nevelésére. Ugyanakkor a különböző zsidó jótékonyági intézmények 780 ezer lelt adtak segélyképpen árváknak. Így összesen egy millió segélyben részesültek a várad körzeti és Bihar megyei zsidó árvák.

Bárdos Imre dr. a helyi fiók titkára a legteljesebb elismeréssel hangzott a várad társadalom áldozatkészségéről, amellyel az árvák ügyét felkarolta. Markovits Ignác dr. körzeti orvos az árvák egészségügyi állapotáról tesz kedvező jelentést és kiemeli Keszler Herman, dr. Bock Armin dr. és Fischer Imre dr. orvosok önfeláldozó működését, amelyet a Joint-szolgálatában, minden honorárium nélkül eredményesen kifejtettek.

Nuszbaum Sámuel elnök javaslatára a közgyűlés köszönetet szavaz a két hitközségnek a szubvencióért; az árvaház vezetőségnek; az árvák patronusának; a sajtónak; a leányegyesületnek; az iskoláknak az árvák tandíjmentességéért, a bizottsági tagoknak; végül Markovits Ignác, dr. Keszler Herman, dr. Bock Armin, dr. Fischer Imre, dr. Erzmány Lajos dr. és Bálint Sándor dr. orvosoknak.

Kohányi Rezső dr. főtitkár indítványára köszönetet mondanak az Árvagondozó Egyesület kolozsvári központjának páratlan agilitásáért. A Joint newyorki igazgatóságához üdvözlő íratot küldenek, amelynek megszerkesztését Erdős Adolf dr. biztár.

Végezetül a választást ejtették meg, Flegmann Armin elnökletével. Az eddigi vezetőséget választották meg. Két új alelnöki helyre Wertheimstein Viktor és Klein Dávidot, míg Markovics Henrik dr. lemondott pénztáros helyére Lukács Gyulát, alpenztárosul Kariunkel Fülöpöt választották. Kimondta a közgyűlés, hogy a Joint legközelebbi kolozsvári kongresszusán 16 taggal képviselteti a várad szervezetét.

A „Parisien Grill”-ben

szigoruan családi műsor, világ-városi attrakciók felléptével. Kezdeté este 10 és fél órakor.

A közbirtokosság küldöttsége Jónás Demeter ellen

A velencei közbirtokosság Dancs Jakab vezetésével nyolc tagú deputációt küldött a prefektushoz, a polgármesterhez és a tanács tagjaihoz. A deputáció a közbirtokosság vasárnapi közgyűlésének eredményeit volt hivatva felmácsolni, mely határozatot hozott, hogy minden módot megragad Jónás Demeter újból való tanácsosi kinevezése ellen.

— Jónás Demeter — mondotta a küldöttég szónoka — a mi körünkben nőtt fel és lett valakivé, amit hálálansággal fizetett. Kijátszotta a velencei kizsáradék érdekelt, tetteiben mindig önzös célok vezették. Kibaszta és megkárosította beundokel, így például

12 vagon gabonát, mely a közbirtokosság nevére érkezett, saját számlájára elkezdte,

az ismeretes lögy, büntetés-pénzek elsinkálása, a kör butoraival történt szabálytalanságok, bélyegzők és okmányok eltűntetése terheit Jónás Demeter. Ezenkívül 1917-ben, amikor a gör. kat. egyház kurátora volt a az egyház pénzeit kezelte, gyanús körülmények folytán elmozdították és helyette Pogany Jánost választották meg.

A pénztár átadása alkalmával 3300 korona hiányzott,

mely a könyvek szerint ma is nyommal bír.

— Ez az ember — mondotta a szónok — nem foglalhat helyet a tanácsurak tiszteltreméltó körében.

A deputáció Dejeu tanácsos előtt külön is előadta Jónás elleni vádjait, akit arra kértek, hogy a tanácsban legyen szószólója a közbirtokosság ügyének.

Az előterjesztett súlyos vádak alapján — melyeket a közbirtokosság eljuttatott a belügyminiszterhez — úgy tudjuk a prefektus és a polgármester együttesen vizsgálatot rendelnek el a tények megállapítása végett. Egyelőre

Jónás Demeter elfoglalta hivatalát és részt vett a hétfői tanácsülésen,

mint a városi gazdaságok külső rezortjának intézője.

Reclam

nélkül is szöveg különlegességeink legjobbak és legolcsóbbak. Szolid kiszolgálás. — Olcsó árak!

Havas és Grünfeld
posztó és bélésszű nagykereskedők,
Str. Josif Vulcan — Nagy Sándor-u. 4

Női bőrkárpap

női bőrképző és női mellény újdonságok ismét érkeztek az

Old-Englandba.

Mikulásra ne vásároljon addig, amíg meg nem tekintette a

Horovitz és Mózes

színházi cukorka angro és detail áruházak legdusabban felszerelt csokoládé, Krampus és mindennemű csemege-áru nagyraktárát.

Románszentgyörgyi **HEBE** gyógy- és borvíz nagyban egyedárusítása.

Str. Teatrul (Színház-u.) 4.

2022 Telefon interurban: 2-69.

200 leien felüli vásárlásnál 5% árengedmény.

Aszodi (Sas-palota)

Bel- és külföldi

Mikulások,

cukorka-különlegességek a legfrissebb minőségben megérkeztek. Olcsó árak.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Első csemetés, vigjáték újdonság, először
B) bérlet 42. szám.
Szerda: Rómeó és Julia, operajújdonság harmad-
szor, bérleten kívül.
Csütörtök: Első csemetés, újdonság másodszor,
A) bérlet 43. szám.
Péntek délután: Traviata, opera, mérsékelt hely-
árakkal.
Péntek este: Román előadás.
Szombat d. u.: Papa kedvence, mérsékelt hely-
árakkal.
Szombat este: Tangókirálynő, operettújdonság,
először, bérleten kívül.
Vasárnap d. e.: Munkáselemlőadás: Mari és a Sors
embere, kezdete 10 órakor.
Vasárnap d. u.: Aranymadár, mérsékelt hely-
árakkal, kezdete 3 órakor.
Vasárnap d. u.: Szép asszony kocsisa, operett-
újdonság, mérsékelt helyárakkal, kezdete fél 6 óra.
Vasárnap este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Vasárnapi előadások. Miután vasárnap este 9
órai kezdettel Manulescu román társulata játszik a
színházban, a magyar színház délután 2 előadást
fog tartani. Az első előadás, mely 3 órakor kezdődik,
az Aranymadár, e nagyszerű táncos operett lesz,
mely úgy a gyermekeknek, mint a felnőtteknek ked-
ves szórakozást fog nyújtani. A második előadás fél
6 órakor kezdődik és ekkor a Szép asszony kocsisa
táncoperett újdonság kerül színre. Mindkét előadás-
ban az operettegyüttes kitűnőségei játszanak és a
szereplők ugyanazok lesznek, kik az esti előadásban
sikerre vitték e két nagyszerű operettet. Ezekre az
előadásokra már most meg lehet váltani a jegyeket
a színház pénztáránál.

Első csemetés. Ma lesz a bemutató előadása
Henequin színparkozóan szellemes nagyszerű vigjáté-
kának, az Első csemetés-nek, mely a nagy mester-
nek a legtekélyesebb műve. A társulat legjobb erői
játszák e vigjáték nagyszerű szerepeit, de különösen
Pogány Jankának lesz e vigjátékban alkalma egy
olyan kitűnő alakításra, melyhez hasonlót még nem
nyújtott. E nagyszerű három felvonásos vigjáték,
mely nem pikantériájával, hanem finom szellemessé-
gével fog tetszést kiváltani, sokáig fog a színház
műsorán maradni. Az Első csemetés főszerepeit Kö-
rösi, Zilahy, Pogány, Gálfi, Tóth, Földes, Misoga,
Madas, Sorr, Balassa játszik. A rendezés munká-
ját Tóth Elek végzi. Az Első csemetés csütörtökön
A) bérletben kerül másodszor előadásra.

Tangókirálynő. Lehar legújabb operettjének, a
Tangókirálynőnek szombaton este lesz a bemutató
előadása a színházban Hetényi főrendező nagyszerű
beállításában és rendezésében.

Traviata. Miután pénteken este Manulescu
társulata kezd meg két estére terjedő vendégjáté-
kát, a magyar társulat ismét csak délután játszhatik.
Ez alkalommal kerül színre Verdi gyönyörű zenéjű
operája, a Traviata, melyet Hetényi főrendező tel-
jesen új rendezésben hozott ki az operaegyüttes új
tagjaival. Erre az előadásra már most meg lehet vál-
tani a jegyeket mérsékelt helyárakon.

MOZI

Az Apollómoziban ma, kedden
„Lola Montez” egy énekesnő kalandortör-
ténete 8 felvonásban. A változatosan érde-
kes film főszerepét Ellen Richter, a ked-
velt filmművésznő alakítja. Előadások kez-
dete 5, 7 és 9 órakor.

Jackie Googan a Dorian Filmszín-
házban. Az első Jackie Googan film, a
nemrég bemutatott „Fiacskám” olyan si-
kert aratott, amely egycsapásra ismertté
tette a mozikközönség előtt a kis Jackiet.
Ebben a filmben mint drámai művész
produkált kiválót, a most bemutatásra ke-
rülő „A papa kedvence” című filmben a
vidám oldalával mutatkozik be. Ebben az

5 felvonásos kacagtató vigjátékban bi-
zonyosságot szolgáltat arról, hogy egyet-
mes művész, aki egyaránt tud könnyeket
fakasztani vagy jókedvre hangolni. „A
papa kedvence” csütörtökig látható a Do-
rian-filmszínházban.

A SZERENCSE

Írta: Zombory Jenő

57

Csak egyszerűen dr de királyi ka-
marás és mint ilyen nagyon régi nemesi
családból származik. Am azért igazi arisz-
tokrata. Természetesen inkább szellemi,
mint születési, amit én százszor jobban
becsülök. Hiszen te is tudod apa hogy
nekem a születési arisztokráciák nem tet-
szenek. St. Mórítzban mindenki törte ma-
gát, hogy megismerkedhessen vele. sőt ne-
hány előkelő angol lord valósággal nagy
barátságban voltak vele és mi több Bruce
hercegnő rajongott érde, de ő csak engem
szeret csak velem foglalkozott az egész
idő alatt, holott csak azt tudta rólam, hogy
egy elszegényedett német bárónak a leá-
nya vagyok.

Hát így állunk. Ő tudja, hogy szegény
vagyok és minden ezek ellenére hajlandó
feleségül venni. A neve: Dr Mórítzfalvy
György.

Nos mit szólsz hozzá apa?

Ugye nagy meglepetés számodra.
Most pedig kérlek légy jó apa és küld
azonnal áldásodat, de nehog valamiképen
eszébe jusson megtadagni beleegyezése-
det, mert ne feledd én is az Anthali her-
cegek ivadéka vagyok s ha nincsenek is
bennem királyi hajlamok, mindenesetre
vagyok olyan makacs, mint akármelyik
Anthali herceg, hogy ragaszkodom bol-
dagságomhoz. És azt hiszem ehhez nekem
is éppen olyan jogom van mint bárki más-
nak. És ragaszkodom is ehhez a jogomhoz.

Nos hát ez az! Előre mondtam neked,
hogy így lesz, hiszen eddig nem is volt al-
almam igazi férfiakat ismerni. Te az
eszemben bíztál, mintha lenne egyáltalán
esze egy szerelmes leánynak. És én az va-
gyok a fülemig, sőt azon is túl: az eszemig!

Ne légy elfogult s főleg ne ragaszkodj
elavult formákhoz, amelyek még akkor ki-
mentek a divatból, amikor a te trónod is
rombadőlt.

Jól gondolt meg apus. Egy úr, aki vég-
telen gazdag. Visszautasítást nem fogadok
el s kolostorral való fenvegetéstől nem
félek.

Sperberg bárónőnek nincs kifogása
György ellen, csak az, ami neked: tudni-
illik, hogy nem herceg, de akinek a kis úr
jában több esze van, mint tiz Hollstein-
nak együtt véve.

Különben is Hollstein nekem nem
kell. Elég volt a hercegekből. Szeretnék
végre egy egész Embert. Egy tökéletes fér-
fi. György az! Ha tudnád apa, milyen
kedves, szép fiú! Fiatal, erős, ügyes, okos,
szellemes, gazdag és ami a fő: szeretem.

Sürgős áldást kér a te szeleburdi, de
egvébként jó és nagyon szerelmes leányod.
Erzsébet.

Igy szólt a levél és ha ez nem teszi
meg a kívánt hatást, tudok még egyebet
is, de amire — legalább egvelőre — még
nem gondolok. Most még várok, hogy mi
történik. Addig pedig élvezni fogom a
jelent.

Levelemre legkésőbb 3—4 nap múlva
válasz is jöhet már.

Hüh! milyen meglepetés lesz az apá-
nak. Biztos vagyok benne, hogy apa azt
fogja képzelni, hogy az egész világ össze-
dült, ha a leánya történetesen nem királyi
herceghez megy nőül. No ugyan érdemes
is lenne ezért nagy dolgot csinálni. Mintha
György nem többet érne mint az összes
királyi hercegek együttvéve.

(Folyt. köv.)

Délutáni és estélyi ruhák

Bundák

Fehérneműek

Szőrmék

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivál

Holzer

divatházában

Budapest, IV. Kossuth Lajos-s

NŐI KABÁTOR

női ruhák, gyermekruhák, mélyen le-
szállított árban kaphatók

Modell Áruhá

Str. Vlahuta (Szent János-u.)

Tüdőbetegek

kittinó eredménnyel használják

Dr. BIRÓ-féle

„SIROLT”

(törv. védve.)

Egy üveg ára: 40 Lei

Kapható: Dr. Biró gyógyszerár

Cluj, Plața Unirii No. 6, továbbá minden

nagyobb vidéki gyógyszerárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja

„Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól” című

könyvecskét, románul, vagy magyarul.

NŐI KABÁTOR

ruhák, blúzok, pongyolák
és női kalapok legújásyo-
sabbban

HEVESI

Párisi divatáruházában,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.)DIÁKEGYENRUHÁK
ÉS SAPKÁK =

KÉSZÜLNEK

GERGELY GYULA
ÜZEMÉBEN
BUL. REG. FERDINAND № 55.

Harisnyák, fehérneműek, kötött-áruk

Gyermekeharisnyák és gyermek-

fehérneműek, megérkeztek és

mélyen szállított árakban kaphatók.

BERMANN

fehérnemű áruház

Gradea-Mare (Nagyvárad) Sas-passa

LIDONSÁGOK

December 2-án
vasárnap 9 órákor

Kelmay Ilona

ária- és dalestéje
a Kath. Körben

Jegyek
VIDOR könyvkereskedésében

* **Tárgyalják a költségvetést.** Tegnap kezdett bele a tanács a városi költségvetés tárgyalásába. Hétfőn délelőtt a bevételi tételek voltak soron. Állami adó részeseleésből 7.850.000 leit, tisztviselők drágasági pótléka címen 1.500.000 lei államségélyt remél a város. A jövedelmek kalkulálásánál egyébként a múlt évi és folyó évi viszonyokat veszik irányadónak.

* **Véget ért a református kongresszus.** Az erdélyi reformátusok Kolozsvárott megtartott kongresszusát tegnap délután bekezdették a theológia disztermében. Vasárnap délelőtt tíz órákor volt az ifjú lelkesek felavatása, délután három órákor pedig Kenessey Béla-émlékünnepet tartott a temetőben az egyház halottainak emlékeztérére.

* **Renau emlékezete.** Linard József, a Goidu-liceum nyelvtanára a halhatatlan francia történész és filozófus születésének Renau-nak száz éves évfordulója alkalmából magas színvonalu előadást tartott a Cercul Militarban. A „Jézus élete” írójának egész élete, korszakalkotó jelentősége világosan, érdekesen tükröződött a szellemes előadásból, mely Nagyvárad kulturális életének egyik kiemelkedő eseménye volt. Az előadást Stancescu táblabíró megnyitó szavai vezették be.

* **A Szigligeti Társaság választmányi ülése.** A Szigligeti Társaság szerdán, e hó 28-án délután 6 órákor a Kath. Körben levő helyiségében gyűlést tart.

* **Osvát Kálmán konferált.** Két estén át csevegett Osvát Kálmán, az erdélyi irodalom kitünősége a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. Osvát szombati és vasárnap estein mélységes problémák váltakoztak meleg lírai mondanivalókkal és éles aperszükkel. Mindezt mindvégig bámulatosan könnyed, élvezetes formában történt, úgy, hogy a két konferansz közönsége ritka élmények emlékével távozott az estélyekről.

* **Sirva, Kurdisztán, Hereke, Ghiordes, Joahim,** ezek a keleti mesészerű szavak, melyek az ezeregyéjszaka kápráztató regéit varázsolják fel, rejtik különösen zengő nevük alá a szőnyegsorsjáték hat pompázó persáját. Minden lakás elragadó díszre a persa s a tizezreket képviselő értékekhez pár lei megköcskáztatásával hozzájuthat. A sorsjegyek ára 20—100 lei s kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában és Szász Anna szalonjában, Ferdinánd (Rákóczi) ut 30, ahol a szőnyegek megtekinthetők.

* **Eltemették Stefán Jánost,** a megkéselt rendőrt. A Biharmegyei Közkórházból vasárnap temették Stefán János rendőrt, a Str. Vlahuta (Szent János)-utcai késelés áldozatát. A rendőr temetésén Catana Aurél prefektus és Morár inspektor vezetésével testületileg kivonult a rendőrség. Stefán János koporsóját a Rulikovszky-uti temetőben helyezték örök nyugalomra.

* **A román társulat vendéjátéka.** Judit és Holofernes ismert biblikus történetét dolgozta fel Bernstein abban az idegfeszítő drámában, amelynek címszerepeiben Voiculescu Mária asszony és Storiu ur szombaton este vendégszerepeltek a nagyvárad színházban. A román társulat a legapróbb

részletekig kidolgozott művészi egészet nyújtott a telt ház publikumának. Különösen Voiculescu asszony aratott őszinte, megérdemelt kivételesen nagy sikert.

* **Halálozás.** Viád József, a Belényes-Vaskó-Nagyvárad vasut helyettes igazgatója, vasárnap hajnali 4 órákor rövid szenvedés után elhunyt. Temetése kedden délelőtt 10 órákor lesz a Str. Sft. Ladislau (Körös-utca) 23. számú gyászaházból.

Bocska József 71 éves korában elhunyt. Temetése ma, kedden délután 4 órákor megy végbe az Elmekórház halottasházából. Gyászolják bánatos özvegye, szertő gyermekei és számos rokonai.

* **Decemberi hangversenyek:** Konez János hegedűművész és Környi Béla operaénekes, világhírű művészek. Jegyeket előjegyez a Musica.

* **FELHIVOM** a munkások, iparosok, tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét, hogy fogászati műtermemben egy oly házagpótló újítást hoztam be, amely alkalmat nyújt ugy időben, mint kedvező fizetési feltételekben fogai rendbehozatalára, ugyanis munkaidő után déli 12—2 és este 6—8 óráig külön célra fogászati rendeltést tartok, ahol foghúzás, tömés, arany- és műarany fogakat kedvezményes árak mellett készítek. Heti és havi részletfizetésre is a legelőkelesebb munkát végzi Horváth Ernő dentista, Str. Teatrului (Színház-utca) 4. szám.

* **Látogatás Ben Aroly beynél.** Munkatársunk tegnap, felkereste a váratlanul Nagyváradra érkezett Ben Aroly Beyt és nejét, Annie Arolyt, akik a német lapok szerint vetekednek pszichoanalitikus és büvész mutatóványaikkal. Az összes eddig ismert egyéniségekkel. A nagyszerű pár lekötelező szíveséggel fogadta munkatársunkat, akinek kérdéseire Ben Aroly igazi művészi szerénységgel jegyezte meg, hogy örömmel jött Nagyváradra, mert a legutóbbi ittléte alkalmával Várad közönsége megértő elismeréssel fogadta mutatóványait. Ben Aroly Bey, aki irtózik minden reklámtól (mert szerinte nem az előzetes hangulateltetés, hanem a tényleges munkálkodás többet ér minden hangos reklámnál). Két napig — szerda és csütörtökön — marad Nagyváradon és előadásait az Apolló moziban tartja meg.

* **KERTÉSZ** Str. Rimanóczy-utcai szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áraival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz forgalomba.

* **Kelmay Ilonka hangversenye.** Szinte természetes, hogy városszerte lelkes szeretettel készülnek Kelmay Ilonkának a nagytehetségű énekesnőnek ária- és dalestéjére. Az érdeklődés Vidor Manó papírüzletében igen nagy, úgy, hogy előreláthatólag zsúfolt ház fogja ezt a koncertet meghallgatni. Kelmay Ilonka nagyon szép programmal lép a várad publikum elé. A hangverseny december 2-án lesz a Katholikus Körben.

* **Szerencsétlenség a Moskovits ipartelepek laboratóriumában.** A Moskovits ipartelepeken tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. Egyik lombik a laboratóriumban kísérletezés közben szétrobbant és a szertörő üvegszilánkok súlyosan megsebesítették Hegedűs Mihály mérnököt. A mentők bekötözték és most lakásán ápolják.

* **Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők műsoros táncestélye** a Kereskedelmi Csarnokban. December 1-én, szombaton este. Elsőrangú műsor. Kitűnő zene. Előkelő társaság.

* **Akarja-e, hogy szép legyen a lakása?** Csak perzsaszőnyeg kell hozzá, azt pedig kaphat ingyen, nem is egyet, hanem hatot, ha részt vesz a december 20-iki sorsjátékon, 20, 50 és 100 lejes sorsjegyekkel. Szőnyegek közül kettő a Hegedűs Hirlapirodában, négy pedig Szász Annánál, Ferdi-

nánd király (v. Rákóczi) ut 30. látható. Ugyane helyeken sorsjegyet is vehet.

* **Tűz a velencei vasuti raktárban.** Szombaton este a velencei vasuti raktárban tűz ütött ki. Gondatlan munkások néhány nyitott üvegben benzint hagytak a padláson és egy odaröppenő szikra lángrobbantotta a gyúlékony benzint. A tetőzet hat méter hosszúságban leégett és csak a tűzoltók megfeszített munkájának köszönhető, hogy súlyosabb szerencsétlenség nem történt.

* **Alapítvány a Népkonyhának.** Wiener Jenőné néhai férje, Wiener Jenő emlékére a Népkonyha részére 1000 lejes alapítványt tett, mely adományért hálás köszönetet mond az Elnökség.

* **Egy tisztviselő nyomorgó özvegye** jött be a múlt héten szerkesztőségünkbe, három nélkülöző, beteg gyermekével. Alástalanul, minden segítség nélkül tekint a szegény kis család a kopogtató tél ezer gyötrelme elé. Talán a végső kétségbeesés sötét elhatározásaitól mentik meg a szerencsétlen anyát, akik számára adományokat küldenek a „Nagyvárad” kiadóhivatalába.

* **Adakozás.** Az Izr. Nőegylet leányárvaháza részére adakoztak: Weisz Nándorné 100 leit, N. N. 100, Schleifer Vilmosné 25 lei. Természetbeni adományokat küldtek Kirschner Mórné, Rothbart Edéné. Az agnók otthona részére Klein Adolfiné 1000 leit, Leitner Mártonné 500 leit, Benjámín Mihályné 100 leit. Az összes adományokat hálással köszöni az Elnökség.

* **Musik für Alle** opera és operett füzetek, a legújabb divatos táncok, operettek, kuplák, magyar nóták, karácsonyi zenéalbumok, minden más kotta kapható a Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* **Mindenki tartozik évi bérét és üzleti hasznát bejelenteni.** A városi adóhivatal ismételtől közli, hogy a szállodák, kávéházak, éttermek, mozgó-színházak, részvénytársaságok, gyárak, ügynökségek és általában az összes nyílt üzleti helyiségek évi bére, illetőleg haszonértéke a városháza földszint 26. számú szobában, a szőlőprések, szeszfőző üstök, szeszfőző kazánok és kőfűrészek a városháza földszint 27. számú szobában, a libériát viselő alkalmazottak, inasok, cselédok a városháza földszint 27. számú szobában, az összes járművek, mint hintók, kocsik, szekerek, talyigák, táblások, kocsik, autók, motorbiciklik és kerékpárok, valamint a lovak, a városháza földszint 25. számú szobában s végül valamely üzlet, intézmény, vagy foglalkozás nemének, vagy az üzlet tulajdonos s foglalkozást tűző nevének feltüntetésére szolgáló cégtáblák a városháza földszint 29. számú szobában 1923 november hó 30-ig az érdekeltek által bejelentendők. Mindazok, akik a bejelentésnek az előírt időben eléget nem tesznek, vagy téves adatokat jelentenek be, hibáért követnek el s az esedékes megrovárdításnak kitéltek díj 5—10-szeres összegével büntetltek. Oradea-Mare, la 24 Nov. 1923. K a k a s m. p., s fel percepcioratului.

* **Az Élesdi Atlétikai Club kabaré-estélye.** Künönön sikerült kabaré-estélyi rendezett az ÉAC folyó hó 23-én az élesdi Apolló mozgó-színház helyiségében, az alábbi műzozorral: „Marsche Heroique” Schubert. Hegedű Karikás István és Klein Imre, zongora Walter Bruno. Az énektanár. Tréfás, páros jelenet. Török Pityu és Török Bálint. Kuplák. Frank Ödön. Kéztygességi mutatóványok, Aba Jenő. A rendőr. Magánjelenet, Jézsa István. Szoborkraációk, rendezte Frank Ödön. Karrikaturák, rajzolta Heller József. Adóbevallás. Tréfás, páros jelenet, Nagy Zoltán és Frank Ödön. Gyorslétesztet, Aba Jenő. Jazz Band, előadta az ÉAC zenekar. E künönön sikerült műsor után a mezőtelegdi Jurzu cigányprimás zenekara mellett a közönség a késő reggeli óráktg maradt együtt kitűnő hangulatban. A Club vezetősége példás figyelmet tart fenn a tagjai között és kiosztott szerepét és szolgálatát mindenki pontosan teljesítette. A künönön sikerült mulatság a Clubnak nagy erkölcsi sikert biztosított.

* Megbízható középáru szövetek mellett a legjobb izlésnek megfelelő egész finom raglán, télikabát és öltöny szöveteket is nagyválasztékban tartok raktáron, melyeket szintén meglepő olcsó áron árúsítok. SZÉKELY posztóáruház. Avram J. (Kossuth) utca 5. szám.

* BLUM harisnyái a LEGJOBBAK!

* Egy nagy tömeg vászon, schifon, batist, fehérnemű anyag, ingzefir és ágyluzat, damaszt érkezett a Körösparti Áruházba. Ezen cikkek beszerzésénél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az árak a legolcsóbbak. Tisztviselőknek árengedmény.

* Tisztviselők, vasutasok, postások, kereskedők, iparosok és szakmunkások kabát és öltöny SZÖVET, valamint BÉLÉSÁRUK vásárlásánál az előírt szigorúan szabott áraimból % engedményben részesülnek. SZÉKELY posztó- és bélésáruház Avram J. (Kossuth) utca 5. szám.

* „Rita“ kalap legszebb. Teleki-u. 24.

* Női divatszalon megnyitás. Zenker Nándorné, Maksa Ilona női divatszalonját újból megnyitotta I. C. Bratianu (Szaniszló)-utca 25. szám alatt.

* Legszolidabb napiároni készítek és javítok minden fémipari munkát. Manometer mérő műszert hitelesen javítok. Telefon-felszerelést és elektromos berendezést a legolcsóbb áron vállalom. Uj manometer raktáron. Rajz Andor elektro és precízió mechanikus. Str. Cosbuc (Szalárdi-u.) 9. szám, (Rosenzweig-palota.)

* Diszitett borkalap 150 lei a „Ritában.“

* Értesitem nagybecsű megrendelőimet, hogy a gyümölcsfa-ajtványok mátol fogva átvehetők és minden fajban gyönyörű szép koronás kész termőfák bármily nagy mennyiségben is kaphatók a váradi velencei kertésztelepen, Szent Jeromos-utca 4. szám.

* Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos aliszövet, férfi-öltöny és átmeneti szövetek, kabátbélések, bársonyok, pongyola-kelmék oly óriási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árengedmény.

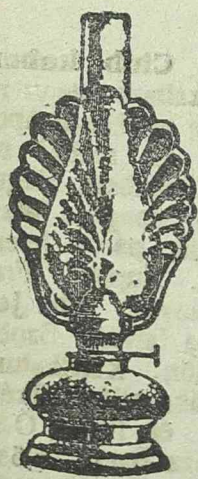
NYILVATER

Felhívás

Egy ügyfelem a Thalmeiner Ferenc és Tsa Alexandri (Teleki)-utca 14. szám alatti üzletét átvette. Felhívom a cég összes hitelezőit, hogy követeléseiket kiegyenlítés végett öt napon belül irodámban annál inkább jelentsék be, mert ellenesetben azokat ügyfelem akceptálni nem fogja.

Dr Vas Izsó ügyvéd,
Str. Pável 14.

Üvegkereskedők

A közelgő lámpa sáison alkalmával ajánlunk raktárról bármilyen nagy tételben fali, függő és asztali lámpákat, lámpasírokat, lámpabeleket, kézilámpásokat, lámpaalkatrészeket, opál és kupola-ernyőket.

Áraink a legversenyképosebbek

Kérjen árajánlatot!

Komlós Testvérek

üveg és porcellán áruház

Oradea-Mare (Nagyvárad) Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon 372.

Fájdalommal telt szívvel tudatjuk, hogy a legjobb gyermek és testvér

Pánya Endre

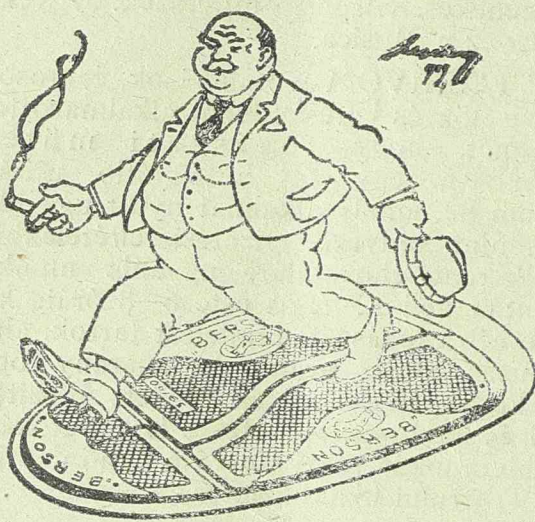
C. F. R forg. hivatalnok

24 éves korában elhunyt.

Földi maradványait ma délután fél 3 órakor Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 144. sz. gyászházból a Váradi velencei temetőbe helyezték örök nyugalomra.

Nagyvárad, 1923. nov. 25.

Bánatos édesanyja
testvérei és rokonai.

Cipőre tétessen BERSON-gumnitálpát

és meg fog győződni, hogy ez milyen kellemes viselés. Azonkívül a Berson gummitálpát jóval olcsóbb, mint a bőrtálp, tehát ennek viselése nagy megtakarítást jelent. A cipőkészítőtől követelje azonban a szakszerű alkalmazást és zengummitálpaknakahozzávaló Berson-cementtel!

Megnyílt!

Megnyílt!

Lámpa ernyő otthon!

Str. Alapi-utca 6. szám az udvarban, ahol művészi kivitelű lámpaernyők készülnek. Állandó raktár különböző sejem és patkolt kész lámpaernyőkből, ugyiszinén átványokból. — Elvállalunk megrendeléseket kívánt anyagból, a legmagasabb izlésnek megfelelően, meglepő olcsó áron. — Lámpaernyő dírváza külön is kapható. —

Orth. Izr. Hitközség Oradea Mare.

463—1923.

Értesítés

Tudomására hozzuk hitközségünk t. tagjainak, hogy a folyó évben dec. havában megtartandó képviselőtestületi választásokra az alapszabályszerű választói listák elkészültek és tekintettel arra, hogy az alapszabályok 14. § a értelmében az adóhátralékban levő tagok szavazati joggal nem bírnak, Felkérjük a t. hitközségi tagokat adóhátralékukat idejkorán rendezni szíveskedjenek, hogy a választói névjegyzékbe pótlólag felvétesse nek.

Oradea-Mare, 1923. nov. 26.

Mitteimann Jakab
elnök h.

Telefon 203

Telefon 203.

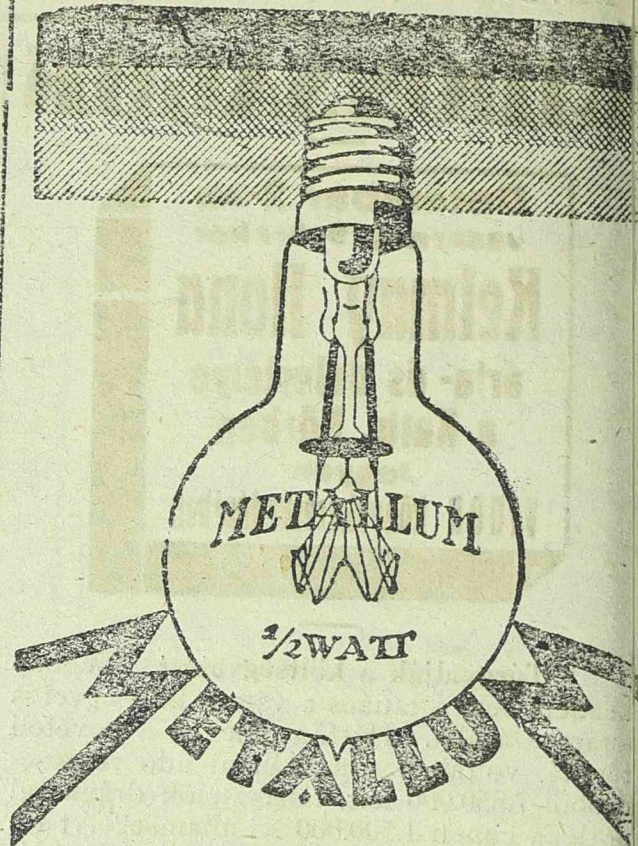
Figyelem!

Karácsonyi vásárra magas áron megveszünk ajándéknak alkalmas tárgyakat: u. m.: ezüst, üveg, porcellán, fayence stb. szervizeket, dísz tárgyakat, kézimunkákat, játékokat stb.

Levéiben meghívásra vidékre is megyünk. Cím

„Ardeal“

Str. Ep. Clorogariu (volt Uri-utca) No. 8.
Telefon 203. Telefon 203.

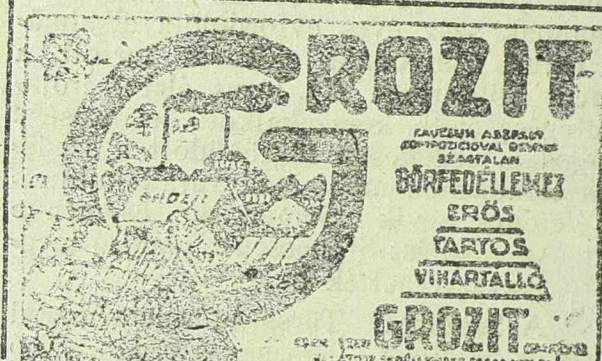

2 szoba irodának azonnal átadó
Nagy száraz suterin raktrának
kiadó

Bule v. Reg. Ferdinand (Rákóczi-uton)

„ARDEAL“

Strada Episcopul Clorogariu (v. Uri-utca) 8. szám.
Butorozott szoba kiadó fiatal embernek.
Telefon 803.

GROZIT aszfalt és kőművesmunkák gyár
Timisoara, Fabrica.

Hölgyeim!

Van szerencsém b. tudomásukra hozni, hogy Str. Vlahuta (Szt. János) utca 35. sz. alatt kézimunka, hímző előnyomda és fahérmű var. odát nyitottam. Külföldi utamról hazatérve a legszebb és legújabb rajz mintákat és gyönyörű goblineket szereztem be. Hímzett és előrajzolt m. l. l. párnák, keilm és filé munkák legolcsóbb áron kaphatók.

szíves pártfogást kér,

Árgyelán Emma és társa.

Str. Rimnóczy-utca 4. szám

Harisnyák, keztyűk, zoknik, rövid-
árak, szabók lékek és nyakkendők
legolcsóbb bevásárlási forrása

BLUM és TÁRSA

divatáruház

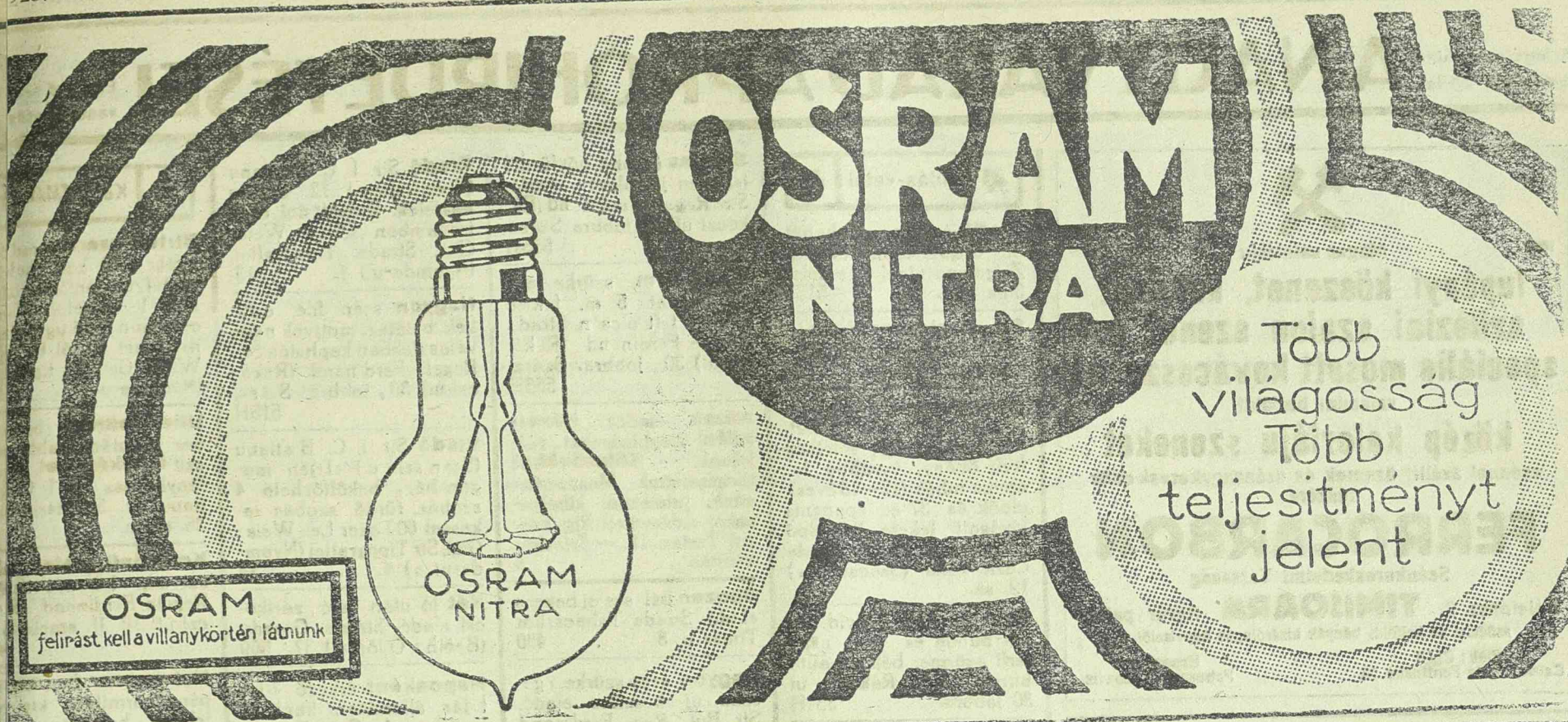
(v. Eldorádó)

Értesítés. Értesitem a t. vevőközönséget, hogy üvegező és képkeretezési üzletemet a Calea Victoriei (volt Kolozvári) utcáról az Alexandri (v. Teleki-utca) 35 alá helyeztem át. Állandó nagy raktár külföldi képkeretlecekben és ovál keretekben — További szíves pártfogást kér

Blau Dezső

képkeretező.

Villamos megálló,

OSRAM NITRA

Több világosság
Több teljesítményt jelent

OSRAM
felírást kell a villanykörtén látnunk

OSRAM NITRA

Aszódinál Sas-palota

avalyi tearum tovább is literje 26 Lei

Helybeli és vidéki nagyságos asszonyaimat meghívom vásárlásra. Tisztán kezelt fűszerárak, cukorkák, csokoládék, kávék, teák, likőrök, gyógy konyak, gyógy borok, sajt, vaj, lipői túró, estélyekre a legfinomabb összeállítású csemegék pezsgők, tea kenyerek cukorka osztályom külön.

Legességei Dorian Filmszínház (pászás) főljárataival szemben. — Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Cipő elárusítás

Gyári áron, kicsinyben elárulom az összes raktáron levő saját készítményű férfi- és női cipőket. Kérem a n. é. közönséget, hogy nálam próbavásárlást eszközölni szíveskedjék.

Muhari cipőgyár
Str. Lunel (Holdvilág-utca) 3.

Árverés

Önkéntes árverésen eladom Calea Victoriei (Kolozsvári-ut) és Smetka György utca sarkán lévő, teljesen alapincézett, 24 lakószoba, 13 honyha, 13 éléskamra és 6 fürdőszobával bíró, modernül épített emeletes bérházamat.

Kikiáltási ár 1. millió lei, melyen alul a ház nem eladó.

Az árverést 1923 évi november hó 27 napján, délután 4 órakor lesz megtartva dr. Simonca György ügyvéd irodájában, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczy-ut) 10 szám alatt (Stern palota), ahol az árverési feltételek bármikor megtekinthetők.

Árverezők tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 5 %-át bányapénzzel letenni és a legmagasabb vételért ígérővel a vételi szerződés azonnal megkötendő.

Háztalajdonos.

Lószerszámvereték

elsőrendű kivitelben, minden alakban nikkelből és rézből

METALLUM

Lloyd 1938

fémárugyár, fém- és rézöntőde

BRASSÓ-BRASOV Vasut-utca 37.

Vesztünk ócskorozet és fémeket minden mennyiségben

Kárpitos

munkákkal elsőrendű kivitelben készíti:

GIDÁLI MANÓ

Str. Postei (Uri-ut) 2.
Bulev. (Rákóczi-ut) 6.

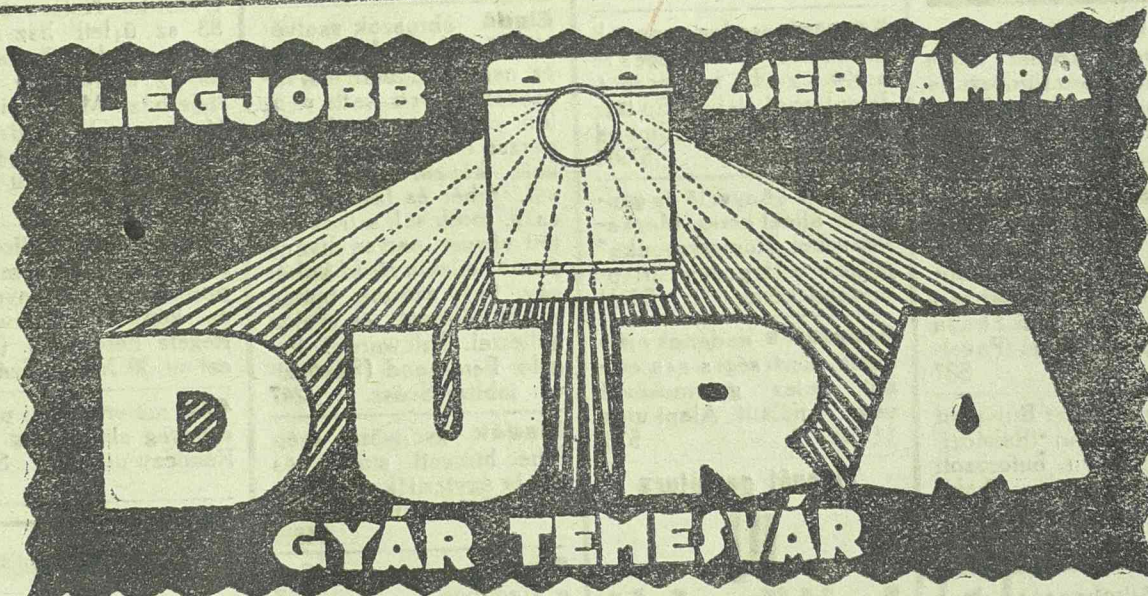
Tüzifa

elsőrendű bükk, cser, fenyő és gye-tyán, bármilyen mennyiségben kapható termelői ában

házhoz szállítva

FARAGÓ és MAJOR fatermelő cégnél

Telefon: Tüzifatelep (Str. Sorompó-ut. 5) 11-36.
Központi iroda (Str. Nic. Zsiga — Lukács György-utca 4) 12-98.

LEGJOBB ZSEBLÁMPA

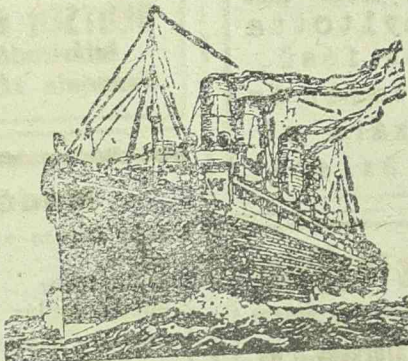
DURA

GYÁR TEMESVÁR

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

BRÉMA-AMERIKA.

Az utazást teljesen újjáépített hajóinkkal tesszük lehetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan berendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára. Elsőrangú német konyha. -: A hajókon magyarul és németül beszélnek. -: Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképviselője:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130. Bejárat Polizu-utca sarkán (Bratu-szé- loda alatt) és ennek fölül:

ORADEA-MARE, Bulevardul Regele Ferdinand No. 4.
Telefon: 8-26, 9-88. (A hivatalos menetjegyirodában) Sürgősségim: Menetjegyiroda.

Ugyanott vasúti jegyek kiadása úgy a bel-, mint a külföld minden állomására.

TIMISOARA.

„Korona Szálloda” vasúttal szemben:

CERNAUTI.

Kochanovszki-Casse 3. (Botinaneanu házba)

Minden felvilágosítás díjtalan.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára
vestag betű

Magas caloriájú

**lupényi kőszent, kokszot,
szilózi szalon szent és
speciális mosott kovácszenet**

valamint belföldi

közép caloriájú szenekeket

azonnal szállít üzemek és szénnyagkereskedők részére

FERROCARBON

Szénkereskedelmi Társaság

Telefonasz. 9. **TIMISOARA** Agrár-palota
szilózi és belföldi bányák kizárólagos képviselői.Fisk: CLUJ
Calea Regele Ferdinand 70.Expozitura:
Petrosani, Kattowitz.

X Levelezés X

Fess fiatal barna lány,
szellemes, magas barna
fiúval levelezni akar. Le-
velet „Kis hízi” jelígre
kér a „Nagyvárad”-ban.
556

Szórakozni vágyó leá-
nyok keresik szórakozni
vágyó fiúk társaságát, akik
szabad idejüket velük kel-
lemesen eltöltik. „Er-
dek nélkül barátság” jel-
ígre Hegedűs Hirlapiró-
dába.
563

X LAKÁS X

Különbejárati üres vagy
butorított szobát keres
fiatal házaspár fürdőszoba
használatát, lehetőség a
központban. Cim Grün-
stein, Arad: ut 1. 551

Különbejárati butoro-
zott szobákat, szép laká-
sokat, üzemhelyiségeket,
békítőzhető házakat, su-
teréneket leggyorsabban
tudunk közvetíteni Strada
Episcopului Pavel (Pável-
utca) 5. 527

Két fiatalember Boulevard
Reg. Ferdinand (Rákóczi-
ut) környékén butorított
szobát keres. Cim Budai
festőgyár, nagyalomás.
564H

X Alkalmazás X

Azonali belépésre kere-
sek perfect irodavezető
gépirodot, ki perfect ro-
mán és magyar gépiro és
kényvezetésben teljesen
járatos. Cim: Kágyi Szabó
István szőlőtelepe Bihar-
diószeg. 495

Megbízható mindenféle
zónó, ki minden munkát
elvégez, 4 éves kis leányá-
val ruhához ajánkozik.
Str. Alexandru (Teleky u)
35. I. em. Blum. 558

Szolid asszony, vagy
egyedülálló leány lakást,
esetleg teljes ellátást kap-
hat szerény kis családnál.
Cim a kiadóban. 555

Kiadó

eladó lakást 24 óra
alatt diszkrétan el-
intézem.

Welsz Gizi

Strada Tipografiei (v.
Nyomda-utca) 4. szám

Csomósó leányok pri-
vét házhoz ajánkoznak.
Cimket a kiadóba kérik.

Házastárs önálló veze-
tésére vállalkozik magá-
n-s urinó, a házastárs
minden ágában járatos, ki-
tűnő főz. Cim a kiadóba.
507

Fiatal, ügyes ember ke-
restetik szerény fizetéssel
ellenőri munkára délután
3 órától 8 óráig. Cim n
Hegedűs Hirlapiróda-
ban. 561H

Ügyes rikkencs fiú az
Estilap árusításához fel-
vétetik a Hegedűs Hirlap-
iródaiban. 534H

Keresek esetleg azonnali
december 1-i belépésre
perfect zsidó szakácsnőt.
Jelentkezni lehet Spitzer
Béla útlátban Ferdinand
király-ut 3. 579H

**Perfect könyvelő és gép-
író** állást keres. Megke-
reséseket „Komoly munka”
jelígre a Hegedűs Hirlap-
iródaiba kérek. 567H

Szoftatás dadának ajál-
kozik tisztességes asszony
két hetes gyermekével
vagy anélkül Alapi utca
11. sz. 571

Tizenöt garnitúra

**uj
kettős ekét**

760 mm. ecartement 10
To. képességű, szállítja
azonnal brassói raktárból

A F E B

Soc. pt. Materie de Cai Ferate

BUCURESTI

Bdul I. C. Bratianu No. 3. szám

Táviratcim: Afeb. Telefon 56-79.

Eladó házak

A város minden utcájá-
ban békítőzhető 60 ezer
Leitől 3 millióig vannak
lakások 1-5 szobáig bu-
torral vagy anélkül, üzle-
tek, souterainek, szőlők,
földek stb. Ha házat, üzle-
tét, lakását, szőlőjét, földjét
butorított lakását eladni
kialdni, cserélni akarja,
forduljon bizalommal hoz-
zá, diszkrétan elintézem
azonnal. Bizományba bár-
mit elfogadok.

Welsz Gizi

KÖZVETÍTŐ IRODAJA
Str. Tipografiei (Nyomda-
utca) 4. szám.

X Adás-vétel X

Eladó szép perzsa kabát.
Str. Cogălniceanu (Váradi
Zeigmond utca) 2. emelet,
3. sz. ajtó. 513H

Str. Rosiorilor (Huszár-
utca) 23. szám alatt több-
féle butor eladó. 505

**Használt fekete női át-
meneti kabát, fekete férfi
téli kabát, egy sötétkék
férfi öltöny, továbbá le-
ányka ruhák (12-13 éves),
cipők és 37 es ápnagnis
kivágott fekete lakcipő
juttányosan eladó. Strada
Cuza Voda (Szacsavay-u.)
19. sz.**

Egy pereleiner rövid női
bunda és egy nagy
férfi szörme, belés a auto
bunda eladó Rákóczi-ut
30 jobbra. 331H

Megérkezett a Chem-
nitz-i lerakásban a legjobb
gyermek harleyna. Gyári
árak. Str. Cosbuc (Szalár-
di-utca) 9. bejárat Alapi-
u. emeleten. 1681

Orvosi rendelőbe vagy
nagyobb szobába alkál-
mas butor garnitúra amely
áll kis kerek asztal, 2 bór-
fotel, 4 szék, 1 divány
1 állóra, nagy tükör és
dohányasztal sürgösen és
olcsón eladó Rákóczi-ut
jobbra Szász. 330H

Eladó 12 személyes ezüst
étkező evőeszköz, 116 da-
rabból. Cim Bul. Regele
Ferd. (Rákóczi ut) 30. —
jobbra. Szász. 227H

Eladó abroszok szalvé-
tákkal, selyem batik, kicai
és nagy lámpaernyők, ró-
zsaszín selyem valta pop-
lan, ebédli perzsa kisebb
perzsa és szmarna szőnye-
gek, képek, indiai ezüst
sál, fehér és fekete kő-
csag, török sál, színes kő-
tött abrosz, perzsa divány
párna, sálkín rövid kabát
egy férfi szörme bunda
nutria bélésű és sálkín
gallérral. Bulwardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-
ut jobbra Szász. 247

Eladók gyönyörű szép
fehér himzett stórok és
dupla ágyterítők. Bul. Reg.
Ferg. (Rákóczi-ut) 30 Szász.
248H

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Eladó 2 drótmadrac. Cim
a kiadóban. 552

Sanitas (szoba gősfürdő)
teljesen jó olcsón eladó.
Str. Regele Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 30. jobbra. Szász.
535H

Eladó 3 m. sűrű an-
gol szövet. 5 m. fekete
kockás tál olcsón. Strada
Regele Ferdinand (Rákó-
czi ut) 30. jobbra. Szász.
553H

Házak eladók. Házak
szállás céljára alkalmas
vagy lakás céljára. — Kétszobás
megszépült. Magán-
szállás. Jutalékkal kifizet-
hető. Adás-vétel. Rákóczi-
ut 12. — Erdélyi
utca.

Opozen belső új bekecs
eladó. Strada Tabacariilor
Timár-ut 8. 430

Nagyon szép szürke, eg-
szes új kosztüm eladó.
Str. Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30 jobbra.
Szász. 493

Eladó diófa ebédli bór-
székkel, ébenfa szalon,
gyöngy és réz berakással,
antik szekrény, íróasztal,
consul tükör, oval asztal
és 2 nagy asztal fűtővel
üggyednek vagy vasru-
helybe is alkalmas. Bule-
wardul Reg. Ferd. (Rá-
kóczi-ut) 30 jobbra Szász

Jó karban levő baba ke-
lengye eladó. Str. Tab-
acariilor (Timár-ut), 8. sz.
494

Eladó Str. Portei (Uri u.)
54. számú 3 szobás (pol-
gári) magánház, nagysző-
lőskerttel. Kolozsvári-utca
83. sz. üzleti ház ugyan-
csak eladó. Széles-utca
29. sz. és Nogai u. sarok
üzletház. Mindegyik ket-
tőszáz ezer Lei. Érdeklődni
lehet Feleldi Sándornál.
Str. I. C. Bratianu (Sza-
nizló-ut) 63. 48

Bizományba elfogadok
bármilyen fehérműt, —
porcelánokat, szőnyegeket
és képeket. Bulwardul
Regele Ferdinand (Rákó-
czi-ut) 30. Jobbra Szász 64

4X3 méterű keleti perzsa
szőnyeg eladó. Reg. Fer.
Rákóczi-ut 30. Szász.
201H

Remélem

tudja már, hogy leg-
gyorsabban inteni ei

utíveletét és vízomát

Kolozsvárt, Brassó-
ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA

Intézménye

Pannónia kávéház

Eladó

1 zöld selyem szalongo-
natura,

1 szalontükör

2 ebédli csillár

1 uriszoba asztal,

1 antik — amerikai — író-
asztal

2 rózsafabetétes szekrény
(tuha)

Antik commode (íróasz-
talog)

Jurleskay Béla

I. C. Bratianu (v. Sza-
nizló-utca) 25-b.

Telefon 203. Telefon 203.

Eladó Str. I. C. Bratianu
(Szanizló-ut) 12. számú
háztelék. Érdeklődni csak
irodában lehet. Weisz
Gizi, Strada Tipografiei,
(Nyomda-ut) 4. 13.

Nagyon szép filé, csip-
kék, belétek, motívok nagy
választékban kaphatók Str.
Regele Ferdinand (Rákó-
czi-ut) 30. jobbra. Szász.
515H

Eladó Str. I. C. Bratianu
(Szanizló-ut) elején ma-
gán ház, békítőzhető 4
szobás, fürdő szobába la-
kással 60 ezer Lei. Weisz
Gizi, Str. Tipografiei (Nyom-
da-ut) 4. 14

Két jó után való zártko-
cai eladó. Strada Gozadu
(Beőhly Ólón-ut) 37. 509

Naponként érkező fűss-
tűjés állandóan kapható
Kollinernél, Str. Episco-
pului Pavel (Pável-ut) 26.
Szász. 566H

Jó karban levő frakkot,
közép termetre, megvé-
telre keres k. Cim a He-
gedűs Hirlapiróda-
ba. 568H

Majura békítőzhető há-
zat keresek sürgösen meg-
vételre. Cim a kiadóba
„Komol” verő jelígre
kérek. 514

Veszek egy zöld csap-
kálhát Cim a kiadóba
kérek. 560

Létható írósi írógép és
copierpés eladó, Cim a
kiadóban. 559

Libamájat legmagasabb
árban vásárol Huskonserv,
gyár megbízás. Str. Petru
Mator (Ó-ut) 7. 537

**Magas árban
veszek**

brilláns, arany, ezüst
ékszereket és dísz-
tárgyakat, töredék ara-
nyat, ezüstöt, arany
szájpaelást, arany és
más hamis fogakat

Frond Benjám

ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11. szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi áron kapható

Zongora

rövid, fekete, keresztlu-
ros, fémszerkezetű, Thék Endre
gyártmány kitűnő hangu.

sürgösen eladó.

Sternbergnél

Plata Unirii.
Telefon: 13-45. sz.

Complett szárító

egy 10 és egy 2 lörös
villanymotor

egy gősfűtősző-
kazán, 10 darab bordás
fűtőtest, 2 darab
felvonó, 3 drb. gyű-
rűszalag és trans-
misszió egyben esetleg
külön-külön is eladó.

Márk Béla,

Plata Mihai Viteazul
(Nagyplac-tér) 11.

X Különfélék X

Bírtok csere várad-
nyékén 60 kat. hol-
osztály, ezant föld u-
kás 1 cs. réál. Ma-
országban lévő ugyan-
nel lehet 50 töl 80 h-
Weisz Gizi Str. tipog-
(Nyomda-ut) 4

Utlevélekhez, bér-
hez legutóbbasban-
szit fényképeket Ze-
fényképez Str. I. C. Br-
tiany (v. Szanizló-ut)
25. szám.

Kölcsönügyletek sk-
szerűen lebonyolítat
Regele Ferdinand (Rá-
czi ut) 10. II. emelet 8

Háttanezer Leu mar-
pénz bármilyen kis-
iekben betáblázás v-
kézibiztosítók el-
sürgösen kiadó. Str. E-
copului Pavel (Páve-
5. sz.

Kötött ruhákat és h-
zések elvállal. Üzle-
is Tatár Erzsébet Str.
lea Victoriei (Kolozsv-
utca) 59. sz. 561

Mindenemű s. önv-
vítés és is titát val-
szőnyegeket bizom-
elvál. I. k. Strada Cos-
(Szalárdi-utca) 9. volt
dok féle üzlet 56

VESZUNK

**szőnyegeket,
butorokat,**

teljes lak- és iroda-bere-
dozásokat, Wertheim kas-
szát, zongorát, csilláro-
porcelánokat, régi-
stb. Meghívásra ház-
megyünk.

Frankol és Fi

Str. General Mosui 1

Mezőy Mihály-utca 10

**Ismét magas ár-
ban veszek arany
ezüst és brilláns
tárgyakat****KLEIN**

ékszerárakhoz

Avram Iancu 4

(Kossuth-ut.)

XXXXXXXXXX**Pénz és****holyszűke miatt**

raktáron levő zongora,
ebédli, háló, uriszoba,
Wertheim-kassza, per-
zsa szőnyeg, gyári
szőnyegek és hencser-
takarók minden elfo-
gadható árban eladtnak

Beck**és Benjamin**

Strada Cogălniceanu

(Várady Hs.-a.) 11. sz.

TELEFON 17-83. sz.

XXXXXXXXXX

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.